KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje..$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 14 | "Keleivio" Telefonas: SO 8-3071 | SOUTH BOSTON, MASS., BALANDŽIO (APRIL) 7, 1954 | Atskiro Numerio Kaina 10 Centų | 49 METAI

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Republikonai Tikisi Pravesti Kongrese Savo Programą

Administracijos Vadai Sako, kad Vyriausybės Pasiūlymai Bus Apsvarstyti Kongrese ir Daugumoje Bus Priimti; Kitaip Valdančioji Partija Neturės Kuo Pasirodyti Prieš Balsuotojus Šį Rudenį

Administracijos ir republikonų vadai kongrese vis dažniau kartoja, kad prezidento Eisenhowerio pasiūlytoji kongresui įstatymų leidimo programa "didele dalimi" bus kongreso priimta. Dabar visa eilė prezidento pasiūlymų yra svarstoma kongreso komisijose ir prieš kongreso sesijos galą bus balsuojami. Nuo kongreso pasirodymo su darbais priklauso šio rudens rinkimų rezultatai. Republikonai nesitiki, kad šūkavimais apie demokratų klaidas ar apie "bolševizmo pavojų" krašto viduje galima bus patraukti balsuotojus.

Pereitą savaitę pradėjo veikti sumažinti akcyzai ant visos eilės prekių. Vyriausybė buvo prieš akcyzų mažinimą, nes tas sumažins jos pajamas apie bilioną dolerių per metus, bet prezidentas įstatymą pasirašė, o republikonai tikisi, kad balsuotojai už tai atsiteis partijai savo balsais šį rudenį.

Populiaresnieji prezidento pasiūlymai, kaip tai socialinio draudimo pagerinimas ir mokesčių mažinimas neabejojamai kongrese praeis, bet abejonių kyla dėl tokių įstatymų, kaip mažinimas paramų farmerių produktų kainoms palaikyti, muitų mažinimas, skyrimas lėšų užsieniams remti, šv. Lauryno kanalo kasimas ir kt.

Demokratų Partija Neremia J. Roosevelto

Demokratų partijos nacionalinis komitetas atsisakė remti James Roosevelto kandidatūrą į kongresą Kalifornijoj. Jis nebus remiamas dėl šeimyninio skandalo. Partija nerems nė Condon kandidatūros, prieš kurį buvo iškeltas įtarimas, kad jis kada tai priklausęs komunistams.

ITALAI ATSTATĖ CASSINO VIENUOLYNĄ

Cassino vienuolynas, kuris per karą buvo sugriautas garsiuose mūšiuose, dabar baigiamas atstatyti. Pirmieji prie Cassino atstatymo dėjosi lenkų kareiviai, kurie nepaprastai drąsiu puolimu išvarė nacius iš Cassino griuvėsių. Jie sudėjo $6,000. Italijos vyriausybė istoriško vienuolyno atstatymui skyrė 5 milionus dolerių.

Bedarbių Skaičius Padidėjo 54,000

Kovo mėnesį bedarbių skaičius visame krašte padidėjo tik 54,000 ir pasiekė 3,725,000. Toks padidėjimas bėgyje vieno mėnesio skaitomas visai nežymiu, palyginus su pastaraisiais mėnesiais nuo spalio pereitų metų pradedant, kada nedarbas krašte pradėjo didėti.

Paprastai bedarbių skaičius kovo mėnesį visada sumažėja, dėl prasidedančių pavasario darbų farmose ir miestuose, bet toks nežymus bedarbių padaugėjimas, pagal vyriausybės aiškinimą, nėra baisus ir neturi kelti rūpesnio. Per vasario mėnesį šiais metais bedarbių skaičius padidėjo net 1,312,000.

Dienbienphu Vis Dar Laikosi

10 ar 12 tūkstančių prancūzų kareivių Dienbienphu tvirtovėje šiaurinėj Indokinijoj vis dar laikosi prieš kelis kartus stipresnį priešą, kuris pereitą savaitę atnaujino masines atakas prieš tvirtovės gyventojus. Prancūzų armijoj kovoja svetimtaučių legionas, šiaurės Afrikos arabai, senagaliečiai, anamitai ir prancūzai. Vėliausieji pranešimai sako, kad bolševikų partizanai, po labai kruvinų puolimų, pradeda silpti.

Tvirtovės gynėjams amunicija ir maistas pristatoma lėktuvais, kurie numeta visokią medžiagą parašiutais. Parašiutais nuleidžiama į tvirtovę ir daugiau kareivių.

TOSCANINI BAIGĖ DIRIGENTO KARJERĄ

Arturo Toscanini, garsus italų dirigentas, balandžio 4 d. paskutinį kartą dirigavo NBC simfonijos orkestrui New Yorke. Dirigentas jau yra 87 metų amžiaus ir jau 68 metus dirba kaipo dirigentas. Dėl senyvo amžiaus jis traukiasi nuo darbo.

PALIAUBŲ KOMISIJA SMERKIA IZRAELĮ

JT paliaubų komisija, kuri daboja Izraelio-Egipto pasienį, pasmerkė Izraelį už žydų suruoštą užpuolimą ant Egipto pereitą penktadienį. Užpuolime žuvo 3 Egipto kariai ir vienas buvo sužeistas. Žydai užpuolimu keršijo už egiptiečių ankstyvesnį puolimą.

LĖKTUVO NELAIMĖJ ŽUVO SEPTYNI ŽMONĖS

Didžiulis 10 motorų lėktuvas B-36 bekildamas į orą Fairchild oro bazėje, prie Spokane, Wash., **nukrito žemyn ir užsidegė. Septyni** vyrai įgulos žuvo nelaimėje. Kitus tris pasisekė išgelbėti. **Didžiausias pasaulio lėktuvas**, kuris kainuoja 5,000,000 dolerių, sudegė visiškai.

Mirė Generolas Hoyt S. Vandenberg

Balandžio 2 d. mirė generolas Hoy S. Vandenberg per penkius metus buvęs karo aviacijos viršininku. Jis mirė 55 metų amžiaus nuo vėžio ligos. Gen. Vandenberg pasitraukė iš vadovavimo karo aviacijai 1953 metais birželio 30 d. Paskutiniuose savo liudijimuose kongrese dėl karo aviacijos išlaidų mažinimo gen. Vandenberg kritiškai pasisakė dėl dabartinės vyriausybės daromų sutaupų karo aviacijos išlaidose ir skaitė tą pavojingu krašto saugumui.

Tyrinėtojai Tiria Advokatą Sears

Senato pakomisija, kuri pasiėmė ištirti senatoriaus McCarthy ir armijos vadų ginčą, paskyrė advokatą Samuel P. Sears iš Bostono savo vyriausiu tyrinėtoju. Bet "Boston Herald" (republikonų laikraštis) tuoj pat iškėlė viešumon, kad adv. Sears yra ne kartą karštai pasisakęs už senatorių McCarthy ir net norėjo rinkti pinigų sen. McCarthy išrinkimui į senatą užtikrinti.

Dabar visa pakomisija aiškina, ar adv. Sears tinka būti bešališku tyrinėtoju armijos ir sen. McCarthy ginče. Jei jis bus rastas užtenkamai bešališkas, tyrinėjimas ginčo tuoj prasidės.

Minia Apstumdė Prancūzų Ministerius

Sekmadienį, balandžio 4 d. Paryžiuje bolševikų ir degolistų minia užpuolė prancūzų ministerius, kurie buvo nuvykę prie nežinomo kareivio kapo atiduoti pagarbą Dienbienphu gynėjams. Ministerių pirmininkas Laniel ir karo ministeris Pleven buvo mušeikų užgauti.

Prancuzai Atleido Savo MacArthurą

Prancūzų vyriausybė atleido iš visų karišku pareigų vienintelį gyvą Prancūzijos maršalą Alphonse Juin (Žuen) už jo pasisakymą prieš Europos Gynimosi Bendruomenę (prieš Europos armijos kūrimą). Maršalas Juin, nepasitaręs su vyriausybe, pasakė prakalbą, kurioje kritikavo sutartį apie Europos armijos sudarymą.

Maršalas Juin dar eina NATO Europos ginkluotų pajėgų viršininko pareigas, bet turės ir iš tų pareigų trauktis.

Tuo tarpu maršalo atleidimas iš pareigų sukėlė didelę audrą visoje Prancūzijoje, maždaug kaip Amerikoje buvo kilusi audra dėl gen. MacArthuro atleidimo iš pareigų Tolimuose Rytuose. Dėl maršalo Juin eina labai karšti ginčai tarp prancūzų.

Atlanto Sąjunga Sovetams Uždara

Sovietų Rusija pasiūlė įstoti į Šiaurės Atlanto Gynimosi Sąjungą, kuri buvo sudaryta tam, kad priešintis Rusijos naujiems užkariavimams. Amerika į Rusijos pasisiūlymą įstoti į priešrusišką sąjungą atsakė griežtai "ne." Panašiai atsakė ir Anglijos vyriausybė. Kiti Atlanto Sąjungos nariai dar nepasisakė, bet toje sąjungoje ir vienas balsas gali neprileisti prie naujų narių priėmimo.

Vakarų valstybėse visi mano, kad rusai nori įsipiršti į Atlanto Sąjungą tam, kad iš vidaus tą karišką sąjungą suardžius.

New Yorko didmiesčio majoras R. Wagner pasiūlė miesto tarybai priimti ateinančių metų biudžetą sumoje 1,639,388,325 dolerių, arba visu 100 milionų dolerių didesnį, kaip šių metų biudžetas.

Prancuzai Tariasi Su Kiniečiais?

Amerikos spaudoje plinta žinios, kad Prancūzija ieško derybų ar net jau tariasi su komunistine Kinija dėl karo paliaubų Indokinijoj. Kai kurie pranešimai sako, kad prancūzai nori dar iki Ženevos konferencijos (balandžio 26 d.) susitarti su Kinija ir tuo būdu išspręsti Indokijos klausimą gerumu. Esą, prancūzai sutinka pripažinti kinams ivairias ekonomines ir politines teises šiaurinėj Indokinijoj mainais už taikos atstatymą.

Prezidentas Siulo Muitų Politiką

Prezidentas D. D. Eisenhower pasiuntė kongresui pasiūlymą pratęsti įstatymą apie prekybos sutarčių sudarymą dar trims metams ir duoti prezidentui teisę sumažinti muitus po 5% per metus bėgyje trijų metų ant įvežamųjų prekių.

Pasiūlymas sukėlė didelę opoziciją tarpe republikonų, kurių eilėse vyrauja aukštų muitų šalininkai. Jei pasiūlymas kongrese praeis, tai tik su stipria demokratų pagalba.

IZRAELIS IR ARABAI SKUNDŽIASI J. T-TOMS

Jordanija iškėlė skundą prieš Izraelį Jungtinėse Tautose dėl Nahalin kaimo skerdynių, kur žydai išskerdė 9 arabus ir 16 sužeidė. Izraelis iš savo pusės įteikia skundą Jungtinėms Tautoms dėl arabų užpuldinėjimų ant Izraelio teritorijos ir dėl visos eilės kitų arabų prasilenkimų su karo paliaubų nuostatais.

Vokietijos vyriausybė laukia, kada Amerika grąžins vokiečių nuosavybę, kuri per karą buvo konfiskuota, buvusiems savininkams. Amerikos vyriausybė dėl to betgi dar nėra pasisakiusi.

Prezidentas Sveikina Šiaurės Atlanto Sąjungos Sukaktį

Prieš Penkius Metus Įkurta Atlanto Sąjunga Sujungė 14 Tautų; Sutelkta Jėga, Kuri Gali Pastoti Rusams Kelią į Vakarų Europą; Vakarų Valstybės Atmeta Maskvos Pasiūlymą Dėtis prie Atlanto Sąjungos

Siulo Sustabdyti Atomų Ginklavimąsi

Indijos ministerių pirmininkas Nehru kalbėdamas parlamente pereitos savaitės gale siūlė, kad didžiosios valstybės tuoj pat sulaikytų atominių ir vandenilio ginklų bandymus ir pradėtų derybas dėl tų baisiųjų ginklų visiško uždraudimo. Derybos dėl atominių ginklų uždraudimo turėtų būti vedamos per Jungtinių Tautų organizacijos nusiginklavimo komisiją.

Anglijos užsienių reikalų ministeris Anthony Eden ir buvęs užsienių reikalų ministeris darbietis H. Morrison irgi pasisakė už derybas su Sovietų Rusija dėl atominių ginklų kontrolės ir uždraudimo.

Stevenson Klausia, Kur "Laisvinimas"?

Adlai Stevenson, buvęs demokratų kandidatas prezidento vietai, kalbėjo pereitą savaitę Charlotte, N. C., mieste, ir tarp kitko kritikavo administracijos užsienių politiką. Jis priminė, kad vyriausybė garsiai paskelbė, jog kinų nacionalistams bus leidžiama puldinėti komunistus Kinijoj. Bet kas atsitiko? Nagi, nieko, nes ir seniau niekas kinų nacionalistams netrukdė pulti bolševikų ir niekas nepasikeitė.

Po ilgų rėkavimų apie Jaltos, Potsdamo slaptas išdavystes vyriausybė nesuradė jokių slaptų sutarčių, kurias reikėtų panaikinti, ir tuo žvilgsniu irgi niekas nepasikeitė. Toliau kalbėtojas užsiminė "vadavimo politiką" ir sakė:

"Paskui buvo visos tos stebinančios kalbos apie naują, drąsią ir dinamišką pavergtųjų tautų 'laisvinimą' rytų Europoje. Kas atsitiko? Aišku, nieko neatsitiko. 'Laisvinimo strategija' ir 'nuvarymas atgal' agresorių pasirodė tiktai dar viena pirklių reklama."

NEW YORKO UOSTO STREIKAS BAIGĖSI

Pereitos savaitės gale laivų krovėjai New Yorko uoste nutarė baigti streiką ir grįžti prie darbo. Nutarimą priėmė senoji raketierių apsėsta unija, kuri streiką pirma iššaukė be paskelbimo, o paskui streiką paskelbė, bet nepajėgė visai sulaikyti darbo uoste.

Balandžio 4 d. suėjo lygiai penki metai, kaip buvo įkurta Šiaurės Atlanto Gynimosi Sąjunga (NATO), į kurią pačioje pradžioje įsijungė 12 tautų, o vėliau prisidėjo Turkija ir Graikija. Dabar Šiaurės Atlanto Sąjunga jungia 14 tautų ir turi sutelkusi didelę jėgą, kuri galėtų pastoti rusams kelią veržtis į Vakarų Europą.

Prieš tris metus buvo įkurtas Šiaurės Atlanto valstybių ginkluotų pajėgų vyriausias štabas, kurio priešakyje atsistojo generolas Eisenhower. Tada Šiaurės Atlanto karo vado žinioje buvo 14 kariuomenės divizijų (prieš rusų ir jų sąjungininkų 240 divizijų) ir apie 900 karo lėktuvų (prieš rusų 20,000 lėktuvų). Dabar Atlanto Sąjungos karo pajėgos, kurioms vadovauja Amerikos generolas Guenter, turi 48 aktingas kariuomenės divizijas ir 51 divizija gali būti sumobilizuota bėgyje 30 dienų, o, be to, įvairiose valstybėse Šiaurės Atlanto karo pajėgų vadovybės žinioje yra 5,400 karo lėktuvų, 120 baigtų statyti karišku aerodromų ir apie 40 aerodromų dar baigiama statyti.

Prezidentas Eisenhower Šiaurės Atlanto Sąjungos penkių metų sukaktuvių proga šiltais žodžiais prisiminė tą sąjungą, kaipo laisvų žmonių sąjungą pavojaus valandoje, o valstybės sekretorius John Foster Dulles ta proga sakė, kad Rusija žūt būt norėtų Atlanto Sąjungos jėgas išsklaidyti ir net siūlosi įstoti į tą sąjungą neva tai taikiais sumetimais, bet tikrumoje, kad galėtų ją iš vidaus suardyti, kaip jai pavyko iš vidaus suparaližiuoti Jungtinių Tautų organizaciją.

Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriai aiškiai pasisakė prieš įsileidimą Rusijos į Šiaurės Atlanto Sąjungą.

LYSENKOS TEORIJA JAU NEMADOJ

Rusijos bolševikų žurnalas "Komunist," kuris visada pasako "paskutinį žodį" ideologiniais klausimais, užsipuolė Trofim Lysenko už jo paveldėjimo teoriją, kuri, pagal tą žurnalą, yra tik viena iš daugelio teorijų ir diskusijos dėl tos teorijos teisingumo turi būti tęsiamos. Prie nabašninko Stalino Lysenkos teorijos buvo paskelbtos teisingiausios.

Indokinija ir Amerika

Po ilgo svyravimo ir netikrumo Amerikos vyriausybė šiomis dienomis pasisakė gana aiškiai dėl karo Indokinijoj. Valstybės sekretorius John Foster Dulles nedviprasmiai pareiškė, kad Amerika neleis Indokinijai patekti į bolševikų rankas. Jei prancūzai ir bandytų ten karą baigti kokiu nors kompromisu, Amerika mobilizuos "jungtinę akciją" (gal per Jungtinių Tautų organizaciją, o gal pasitenkinant suinteresuotomis valstybėmis) ir bandys Indokiniją išplėšti iš išsiplėtusio bolševizmo imperijos nagų.

Kokiomis priemonėmis Ameriką gelbėtų Indokiniją, jei prancūzai iš ten trauktųsi arba ieškotų susitarimo su bolševikais, dar nėra aišku. Kol kas Amerika deda pastangas, kad prancūzai nenutrauktų karo Indokinijoj ir duoda jiems visokeriopą pagalbą. Bet jei prancūzai nebenorėtų arba nebegalėtų to karo tęsti, tai tada teks telkti jėgas kur kitur ir mesti jas prieš Indokinijos bolševikų armiją, kuri nuolat gauna paramos iš Rusijos ir ypač iš Kinijos. Tų jėgų pagrindas greičiausiai būtų Amerikos karo pajėgos.

Kol kas Amerika tiktai paskelbė savo apsisprendimą neduoti Indokinijos bolševikams. Jei Kinijos komunistų armijos būtų atvirai metamos į Indokinijos karą, kaip tai kinų bolševikai darė Korejoj, Amerika žiūrėtų į tai, kaip į labai rimtą dalyką, ir toks kinų kišimasis į Indokinijos karą galėtų karą išplėsti už to krašto ribų. Jei kinai tenkinsis pagalbos davimu, kaip iki šioliai, tada Indokinijos karas galės likti lokalizuotas to krašto džunglėse ir ryžių laukuose. Vienaip ar kitaip, Kinija ir Rusija žino, kad Amerika nenumos ranka į Indokiniją ir dėl to krašto gali kilti didelis karas. Ar Maskva ir Pekinas paklausys įspėjimo?

Atsakymo į tą klausimą niekas nežino. Daug kas spėlioja, kad Kinija dabartiniu laiku norėtų kiek "atsikvėpti" ir sutiktų ieškoti kompromiso Indokinijoj, kaip ji sutiko su kompromisu Korejoj. Bet kaip į tą reikalą žiūri Maskva, kuri turi nusveriamąjį žodį bolševikiškų kraštų politikoje? Tai yra paslaptis.

Išvadoje išeina, kad Rusijos diktatoriams paliekama proga pasirinkti, ką jie nori daryti su Indokinijos karu. Jei jie nori, jie gali jį baigti labai greitai; arba, jei nori, gali tą karą plėsti ir todėl gali net įtraukti Amerikos karo pajėgas į Indokinijos džungles, kaip jie tą buvo padarę Korejoj, kur jie, beje, ir vėl gali karą pradėti bet kurią dieną ir bet kurią valandą. Iniciatyva lieka Maskvos rankose.

Amerikos vyriausybės nusistatymas dėl Indokinijos karo yra aiškus. Indokinija turėtų būti ginama. Jei ji virstų Amerikai ir antrąja Koreja, ji visvien turėtų būti ginama ir neužleidžiama. Bet ar Amerikos visuomenė yra parengta tokiai politikai, tai yra didelis klausimas. Jei dirva aiškiai politikai būtų paruošta, tai vargu būtų protinga laukti, kol prancūzai Indokinijoj susmuks arba kol jie nuvargę pabėgs iš ten. Laikas veikti būtų dabar, kada prancūzai turi apie 250,000 savo armijos Indokinijoj ir, palyginus, nedidelė Amerikos kariška parama galėtų karą nulemti laisvojo pasaulio naudai. Nelaimei, Amerikos vyriausybė dar turi "paruošti dirvą" krašto viduje, dar turi mobilizuoti viešąją nuomonę ir vėliau dar turės gauti iš kongreso sutikimą skubėti Indokinijai į pagalbą. Užuot iniciatyvos, Amerikos vyriausybė turi rūpintis vidaus rūpesniais ir įkalbėti žmonėms, kad, reikalui ištikus, antroji Koreja Indokinijoj turi būti ginama visomis priemonėmis.

Ar Amerikos visuomenė pritars Indokinijos gynimui? Ar kongresas duos savo sutikimą siųsti Amerikos karo pajėgas, jei toks reikalas būtų, į Indokinijos džungles? Ar užbaigus nei šiaip nei taip Korejos karą galima sutelkti entuziazmo panašiam karui Indokinijoj? Tie klausimai neabejojamai kvaršina Amerikos vadų galvas ir nuo jų sėkmingo atsakymo pasirodys, ar užsibrėžta politika Indokinijoj galės būti vykdoma ar ne.

Apžvalga

AR JIS SULAUKS LAUŽO?

Pranciškonų "Darbininkas" praneša, kad Vokietijoj atsirado vienas katalikų kunigas (iš kiek tūkstančių kunigų), kuris labai rimtai susirūpino socialiniu klausimu ir "pjauna iki skausmo" savo atvira kalba ir drąsiu žodžiu. Tai yra kunigas jėzuitas Leppich. Iš to kunigo pamokslų "Darbininkas" cituoja tokias ištraukas:

"Turime perdaug kunigų, kurie yra tik sakramentų technikai. Ar gaidys ant bažnyčios stogo turi paaukštintą uodegą, ne tai svarbu; bet kad rentininkas [nuominikas] nežino, ką jis rytoj galės valgyti, tai yra gėda. . . . Jei kokis kunigas dabita mieliau dailina savo bažnyčią negu stato kolonijas [butus], tai jis neklauso vyskupų, kurie butų statybą pavadino katedrų statyba.

"Ponia direktoriau, jūsų vonia yra didesnė kaip butas, kuriame gyvena penkių galvų pabėgėlio tremtinio šeima jei jis šaukiasi pagalbos, jis nėra rimties ardytojas, nes Kristus šaukia su juo."

Kai socialistai tokius klausimus kelia ir kovoja dėl gerybių lygesnio paskirstymo, kunigai tokius kovotojus apšaukia "Dievo priešais." Nūn panašiai prabilo vienas iš daugelio tūkstančių kunigų ir bado akis turtingiesiems ir net savo broliams kunigams dėl nekitiems sugalvojami kitokie būdai. Bus nutildytas ir kun. Leppich, arba jis išsiners iš sutanos ir nueis su kovojančiais už teisingesnę visuomenės santvarką.

"Darbininkas," kuris, matyti, neskaito čia einančio "Catholic Worker," savo pastabas apie kun. Leppich baigia tokiais pilkais samprotavimais:

"Tas naujo pokarinio Vokietijos gyvenimo pamokslininkas sunkiai bus suprantamas ten, kur gyvenimas eina senu įprastiniu keliu; kur Dievo avys pačios eina pas ganytoją ir kur belieka tik jas suskaityti, išrašyti lydimąjį raštą, kai jos Viešpaties leidimu ateina į šį pasaulį ir to paties Viešpaties šaukimu grįžta pas Jį atgal."

Iš tiesų, keista būtų, jei mūsiškiai pralotai ir klebonai imtų jaudintis dėl kokio ten Leppich žodžių, ar dėl socialinio klausimo, kai gyvenimas čia eina "įprastu keliu" ir galima pasitenkinti bingo parengimais ir avelių kirpinėjimais.

EGIPTO DIKTATORIUS BUVO SUSIRGĘS

Egipto diktatorius generolas Naguib (užpakalyje) eina išlydėti Saudi Arabijos karalių. Nuvykus jam į aerodromą jis apalpo ir buvo parvežtas namo. Pasirodė, kad gen. Naguib nusilpo dėl persidirbimo ir trūkumo poilsio. Jo gyvybei pavojaus nėra.

50 Valstijų?

Senatas pereitą savaitę nubalsavo suteikti valstijų teises Hawajų saloms ir Alaskai. Atstovų rūmai dar pernai, kovo 10 d. 274 balsais prieš 138, nutarė suteikti valstijos teises Hawajų saloms, bet apie Alaską neužsiminė. Jei dabar atstovų rūmai sutiks su senato nutarimu, tai greitu laiku turėsime dvi naujas valstijas ir šalies vėliavoje dvi papildomas žvaigždes.

Senate už suteikimą Alaskai ir Hawajams valstijų teisių balsavo 57 senatoriai, prieš 28. Balsavo 33 republikonai, 23 demokratai ir 1 nepriklausomas. Prieš balsavo 19 demokratų ir 9 republikonai.

Atrodo, kad dabar Alaskos ir Hawajų pripažinimas valstijomis priklauso nuo prezidento Eisenhowerio. Jei jis pritars senato nutarimui, atstovų rūmai tam nesipriešins. Bet jei prezidentas būtų priešingas (jis siūlė suteikti valstijos teises tiktai Hawajų saloms), tai sumanymas šiame kongrese gali visai atpulti.

Kongrese jau eilė metų Alaskos ir Hawajų klausimas iškyla ir vėl nurimsta. Abiejų partijų konvencijos jau daug sykių yra pasisakiusios už suteikimą Hawajams ir Alaskai valstijų teisių, bet konvencijų pažadai (platforma) yra lengviausiai užmirštamas daiktas, o todėl ir tie pažadai daug kartų buvo užmiršti.

Suteikus Hawajams ir Alaskai valstijų teises senate būtų 100 senatorių, 4 daugiau negu dabar. Kadangi laukiama, kad Hawajai atsiųs senatorius republikonus, tai republikonai šilčiau žiūri į suteikimą Hawajams valstijos teisių. Kadangi Alaska greičiausiai atsiųstų į senatą du senatorius demokratus, tai demokratai šilčiau žiūri į suteikimą Alaskai valstijos teisių. Kad nė viena partija "neturėtų skriaudos" surastas būdas suriši abiejų teritorijų pripažinimą valstijomis.

Prieš valstijų teisių suteikimą Alaskai ir Hawajams visada pasisakydavo ir dabar pasisakė pietinių valstijų senatoriai ir kongresmonai. Jie tą daro tais išskaičiavimais, kad ir Hawajai ir Alaska padidins senate skaičių tų senatorių, kurie į rasinius santykius žiūrės kitaip, negu pietinių valstijų atstovai yra įpratę į juos žiūrėti ir, be to, jie bijo, kad padidėjus bendram senatorių skaičiui jiems sunkiau bus senate "filibusteriauti" (kalbėti be saiko ir tuo būdu užmušti nepatinkamus įstatymų sumanymus), nes du trečdaliu senato gali filibusteriavimą nutraukti.

Bet dabar kongrese visos kliūtys nugalėtos ir jei prezidentas sutiks, tai abi teritorijos gaus valstijų teises. Alaska su 156,000 gyventojų (tame skaičiuje apie ketvirtadalis vietinių indėnų ir eskimų) būtų gyventojų žvilgsniu pati mažiausia valstija, bet savo plotu ji būtų pati didžiausia (586,400 ketv. mylių) ir toli pralenktų Texas valstiją. Alaska savo plotu prilygsta ketvirtai daliai visos Jungtinių Amerikos Valstybių teritorijos!

Hawajai savo ruožtu būtų nedidelė valstija ploto atžvilgiu, bet tirštokai apgyventa, 6,454 ketv. mylios su virš pusės miliono gyventojų.

Svarbiausias dalykas Hawajų ir Alaskos "suvalstybinime" vra tas, kad pirmą kartą Jungtinės Amerikos Valstybės savo teritoriją nukelia į užjūrius ir įtraukia į savo pilnateisių piliečių skaičių rasiniai svetimus gyventojus. Hawajuose "spalvuoti" žmonės sudaro apie 95% visų gyventojų. Vyrauja ten japonai, hawajiečiai, filipinai, kinai, negrai, o balti žmonės sudaro visai nežymią mažumą. Dėl baltųjų menko skaičiaus Hawajai nežino rasinės segregacijos ir ten nėra tų nesklandumų rasiniuose santykiuose, kurie taip yra būdingi Amerikos pietinėms valstijoms.

Alaskoj rasiniu žvilgsniu tik nežymus indėnų ir eskimų skaičius išsiskiria iš visos šalies gyventojų, o šiaip jau Alaska yra apgyventa ateivių iš kontinenatalinių Jungtinių Amerikos Valstybių.

Paskutinės teritorijos, kurios gavo valstijų teises, čia buvo Naujoji Meksika ir Arizona, abi 1912 metais.

—ab.

Nacių Buvusiųjų Aukų Dėmesiui

Vakarų Vokietijos parlamentas išleido įstatymą, kuriuo atlyginami nuostoliai, susijusieji su nacių persekiojimu rasiniu, religiniu ar politiniu pagrindu. Tokių aukų yra ir lietuvių tarpe.

Nukentėjusieji turi savo pretenzijas pareikšti iki šių metų spalio 1 d. Tarptautinės Pagalbos Komitetas (International Rescue Committee) duoda jiems nemokamų patarimų, o Totalistinių Režimų Buvusių Politinių Kalinių Federacija, reikalui esant, parūpins nemokantiems anglų kalbos vertėją.

Susidomėjusieji prašomi kreiptis į minėto IRC teisės patarėją, 62 W. 45th St., New York 36, N. Y. Tel. MUrray Hill 2-4672.

Ar turi šių metų "Keleivio" kalendorių? Jame yra daug gražių, įdomių skaitymų. Nusipirk, nes nedaug beliko. Kaina 50 centų.

Kas Savaitė

Bombos Galybė

Vandenilio bomba gali būti padirbta tokio dydžio, kad ji gali sunaikinti bet kokį miestą, dargi didįjį New Yorką su apylinkėmis, kur gyvena 16 milionų žmonių!

Šitaip vandenilio bombos galybę nupasakojo Atominės Energijos Komisijos pirmininkas admirolas Lewis L. Strauss, pereitą savaitę grįžęs iš vandenilio bombos sprogdinimo bandymų Bikini salelėse, Pacifike.

Tokia galinga bomba, nugabenta į "reikiamą" vietą, gali bet kurios valstybės sostinę ar svarbiausią pramonės centrą paversti į griuvėsius ir lavonyną. Klausimas yra tik, kaip tokią bombą nugabenti? Jei lėktuvai gali prasiveržti pro apsaugą, miestui išsigelbėjimo nėra.

Vandenilio bombos galybė kelia baimės ir . . . vilčių visame pasaulyje. Viltys kyla todėl, kad bombos galybė esanti tokia didelė, jog žmonės nedrįs jos naudoti ir susitars geriau gyventi taikoje, arba bent susitars tą bombą uždrausti.

Viltys Nėra Naujos

Gal žmonės ir susitars uždrausti vandenilio ir atomines bombas, bet tikrumo dėl to nėra. O kas dėl tų vilčių, kad ginklų galingumas padarys karą neįmanomą, tai čia nėra nieko naujo.

Nesenai Stockholme buvo senovės laikų ginklų paroda. Ten buvo rodoma pirmoji vieno prancūzo, Bidet Levondini, padirbta šaudyklė, kurią jos dirbėjas vadino "La Chaumette." Bidet Levondini manė, kad jo šautuvas priartins taiką tarp tautų, nes ginklas, tų laikų akimis žiūrint, buvo toks baisus, jog karas atrodė visai neįmanoma vesti.

Deja, šaunamieji ginklai karo nepanaikino. Ar atominės ir vandenilio bombos tuo žvilgsniu turės didesnį pasisekimą gal tik pranašas galėtų pasakyti.

Tuo tarpu galingiausia vandenilio bomba yra bejėgi padėti Dienbienphu tvirtovės apsuptiems kariams Indokinijoj, kurie turi kautis prieš kelis kartus gausesnį priešą ir gali būti visi išskersti, kol "laisvasis pasaulis" svarsto ir dūmoja, ką daryti su vandenilio bombomis. . . .

Maskvos Siurpryzas

Pereitą savaitę Maskva atsiuntė Vakarų valstybėms keistą notą. Molotovas siūlo, kad Sovietų Rusija būtų priimta į Šiaurės Atlanto Gynimosi Sąjungą (NATO), o Amerika galėtų įstoti į Rusijos siūlomą sudaryti Europos valstybių gynimosi sąjungą, kurios dar nėra ir nebus.

Šiaurės Atlanto Sąjunga buvo sudaryta tam, kad tos sąjungos nariai galėtų jaustis saugūs nuo Rusijos galimo puolimo. Į ką gi pavirstų ta sąjunga, jeigu į ją būtų įsileistas nutatomas agresorius su pilno nario teisėmis, su savo "veto" ir priekabėmis? Aišku, kad iš Šiaurės Atlanto Sąjungos neliktų nieko, ji būtų suaižyta iš vidaus.

Nesuprantama, ar Maskvos Molotovas norėjo pajuokauti, ar gal jis rimtai mano, kad Vakarų "kapitalistai" jau visai apkvaišo ir įsileis Rusiją į sąjungą nukreiptą prieš tą pačią Rusiją! Jei tai juokas, tai gana abejotino juokingumo. O jei tai "rimtas" pasiūlymas, tai Molotovo rimtumas atrodo dar daugiau abejotinas.

"Laimėti Perversmai Teisėti"

Chicagoje einanti "Laisvoji Lietuva" skelbia, kad "laimėti perversmai yra teisėti." Girdi, juos "įteisina laimėtojai ir gyvenimas." O jeigu taip, tai ir Plechavičiaus padarytas 1926 metų gale perversmas Lietuvoje buvo teisėtas. Jį juk "įteisino" Chodokauskaitės ir gana ilgas išsilaikymas. Iš to seka, kad ir Smetonos konstitucijos (mes nebeatsimename, kiek jų ten buvo) irgi buvo "teisėtos," ypač kad vieną iš tų konstitucijų patvirtino ir vienpartinis seimas, kurį Smetona buvo sušaukęs tam, kad jis "tautos vadui" pagurklį kutentų. . . .

Iš tų gilių samprotavimų seka štai kas: Jei "laimėti perversmai yra teisėti," tai galima padaryti dar vieną "perversmą" ir Smetonos konstituciją numesti į gurbą. Tokį "perversmą" VLIK'as, rodos, jau ir padarė ir apie smetoninę konstituciją nebėra reikalo kalbėti, o atstatomos Lietuvos pagrindan pradžioje savaime bus dedama Steigiamojo Seimo priimtoji konstitucija, iki susirinks naujas Steigiamasis Seimas ir priims naują, tautos valia paremtą konstituciją. Rodos, visai aišku. Tik gal Lozoraičio politinės prieplakos šitos logikos nesupras.

Kyla betgi klausimas: Jeigu "laimėti perversmai yra teisėti," tai kaip yra su laimėtais užkariavimais? Kaip tada reikalas stovi su Lietuvos valstybės "kontinuitetu," kurį nutraukė laimėtas rusų užkariavimas? Jei politiniai banditai krašto viduje gali daryti teisėtus perversmus, tai kodėl politiniai banditai iš lauko negali teisėtai krašto neprikausomybės užsmaugti?

Ginčas dėl Nešališkumo

Senato pakomisija, kuri pasiėmė tyrinėti armijos ir sen. McCarthy ginčą, jau trečia savaitė ieško nešališko advokato, kuris imtųsi tyrinėjimui vadovoauti. Pagaliau pakomisija tarėsi suradusi Bostono advokatą Samuel P. Sears, kuris sutiko užimti vyriausio tyrinėtojo vietą.

Bet vos spėjo pasklisti žinia apie naujai paskirtąjį tyrinėtoją, tuoj pasigirdo balsai, kad tai yra sen. McCarthy pritarėjas, ne kartą reiškęs savo pritarimą senatoriaus McCarthy tyrinėjimams.

Ir vėl dabar triukšmas dėl tyrinėjimo nešališkumo, o pats tyrinėjimas taip ir nejuda iš vietos.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

Pennsylvanijos Padangėj

Šį kartą duosiu žiupsnelį žinių iš įvairių Allegheny River slėnio vietovių, kuriose seniau dirbo nemaža lietuvių, bet kurie šiandien yra išsiskirstę po įvairius Amerikos kampus.

Brackenridge yra dilelė Allegheny Ludlum bendrovės plieno dirbtuvė, kurioj karo metu dirbo per 14,000 darbininkų, o šiandien jų tik maža dalis bedirba. Nesenai dar 850 paleido namo.

Creighton'e yra Pittsburgh Plate Glass Co. stiklo dirbtuvė, kuri dirba automobilių langus. Karo metu joje dirbo 4,500 darbininkų, o po karo daug darbininkų buvo atleista. Paskutiniuoju metu priimta 250 naujų darbininkų. Bosas sako: "Dabar dirbsime 5 dienas po 8 valandas." Bet kažin ar ilgai?

Harmavillėj ant Allegheny River kranto yra didelė anglies kasykla, Harmar Coal Co. vardlu. 1950 metais joje dirbo per 1,000 angliakasių. Pernai pradėjo čia naudoti Rabbot mašinas. Žmonių beliko 250, o anglių prikasa daugiau negu reikia.

Barking'e yra Oakmont Mine (kasykla), kurioj prieš 4 metus dirbo per 500, o šiandien bėra 131 angliakasys. Kitų darbą atlieka mašinos.

Renton Coal bendrovės kasykloj iš 1950 metais dirbusių 900 darbininkų beliko 350. Anglį kasa senomis mašinomis ir tik dvi dieni per savaitę.

Logan's Ferry esančioj Allegheny-Pittsburgh Coal Co. kasykloj seniau dirbo 900, o šiandien yra tik 527 vyrai, dirba po 4 dienas per savaitę. Anglį kasa senomis mašinomis.

Harvick yra labai sena kasykla Harvick Coal and Coke Co. 1945 metais dirbo 985 darbininkai po 5-6 dienas per savaitę, o dabar čia naujomis Rabbot mašinomis dirba 250 darbininkų 4 dienas per savaitę.

Rural Ridge buvo Monarch Fuel Co. 1923 metais atidaryta kasykla, kurioje vienu metu dirbo 715 angliakasių. 1928 metais ją uždarė. Tik po 7 metų, kitai bendrovei ją nupirkus, ji pradėjo dirbti. Dabar visa anglis iškasta ir kasykla užgriauta.

Nr. 2 Russellton Mine vardu žinomoj kasykloj iš 460 bedirba 325.

Waynsburg esančioj Crucible Green Coal Co. kasykloj dirba 779 darbininkai, bet kovo 16 d. 58 atleido. Girdi, seni, nebetinkami darbui.

California yra sena didelė Vesta Shannopin Coal Co. kasykla. Tos kasyklos vyriausias viršininkas E. R. Cooper man sakė, kad 1953 metais čia dirbo 3,640 vyrų, kad anglies iškasta 4,948,017 tonų ir nė vienas darbininkas nebuvęs sužeistas. Tai esą bendrų unijos, savininkų ir Federal Bureau of Mines pastangų vaisius.

Antanas iš Zanavykų.

LAWRENCE, MASS.

Žinių Yra, Bet Niekas Nerašo

Kol čia gyveno A. Jenkins, tai ir žinių spaudoje iš Lawrenco rasdavome labai dažnai, o dabar nebėra kam rašyti.

Gyvenimas vietoje nestovi, todėl ir naujienų yra visokių. Lietuvių eilės retėja. Vienas po kito, kaip žmonės sako, "ateiviai išvažiuoja namo," atsisveikina su šiuo pasauliu.

Dirbtuvės užsidarė ir paliko darbininkus "ant Dievo burdo." Šiuo metu nė trečdalis žmonių neturi darbo.

Bet lietuvių klubai vis dar nenori pasiduoti: vienas po kito rengia tokį ar kitokį parengimą.

Šį kartą paminėsiu paskutinįjį Lietuvių Vyrų ir Moterų Piliečių Klubų kovo 20 d. surengtą margą vakarą. Tai buvo koncertas, vaidinimas ir vakarienė.

Lyra Hall kvartetas (broliai Volungevičiai, A. Tataronis ir J. Suslavičius), M. Pauliukaičio vadovaujamas, padainavo gražių dainų. Vietos mėgėjai vaidino O. Peslikienės "Dvikojį Katiną" ir O. Večkienės "Nelaimingą Mariutę."

Pirmąjį veikalą vaidino E. Petkevičienė, O. Milienė ir M. Zautrienė. Antrąjį veikalą vaidino N. Petkus, T. Lisevičienė, O. Peslikienė, O. Večkienė, L. Šiupetrienė, O. Milienė, S. Urbonienė, M. Strazdienė, E. Petkevičienė, M. Zautrienė ir J. Kibirkštienė. Dainoms vadovavo O. Večkiūtė. Abu veikalai suvaidinti labai gerai.

Scenarijų sustatyti padėjo A. Večkys, A. Tataronis, J. Stundzia, J. Belevičius ir kiti.

Vakarienė buvo gardi. Ją paruošė A. Zareckienė, A. Balikiūtė ir N. Garlonis. Visos vaidintojos taip pat dirbo sukaitusios.

Publikos buvo daug. Vakaro vedėju buvo klubo pirmininkas Urbonas.

Vakaro rengimo komisija yra labai dėkinga visiems aktingai prisidėjusiems šį vakarą surengti, o taip pat ir gausiai į jį atsilankiusiai publikai.

—O. V.

LAIVŲ KROVĖJAI PIKETUOJA PREZIDENTĄ

Laivų krovėjų senoji, raketierių apsėsta unija iš New Yorko piketavo Washingtone Baltąjį Namą. Piketavimą unija greit nutraukė, bet kai kurie įstatymų leidėjai mano, kad reik išleisti įstatymą, kuris draustų piketuoti prezidento buveinę, bent jau neleisti piketuoti prie pat Baltojo Namo vartų.

BROCKTON, MASS.

Kurstomi Vaikai Prieš Tėvus

Bolševikinėje santvarkoje vaikai laikomi valstybės turtu. Valdovai stengiasi juos palenkti savo pusėn. Ten vaikų auklėjimo reikalu paskutinis žodis priklauso ne tėvams, bet komunistų partijai. Už tėvų išdavimą komunistai yra pastatę vaikui paminklą.

Mūsų parapijos mokykloje vaikai irgi kurstomi prieš tėvus. Jau buvo rašyta, kaip klebonas paskelbė biuletenyje, būk pas jį atėjusios dvi mergaitės dipukės ir klaususios, ko klausyti, klebono ar tėvų, kurie visaip kalba prieš kleboną.

Dabar paaiškėjo, kad mokytojos vienuolės griežtai draudžia vaikams pasakoti namuose tėvams, kas mokykloje vyksta. Kodėl? Jei ten viskas daroma gerai, tai kodėl bijoma, kad tėvai nežinotų?

Klebonui tyčia paskelbus Vasario 16 d. minėjimą tuo pačiu laiku, kaip taryba, vaikams buvo sakyta atlikti parapijos ruoštame minėjime programą ir atsivesti tėvus. Daugelis vaikų nuėjo su tėvais į tarybos ruoštą bendrą minėjimą. Vėliau vaikai pasakojo, kad buvo duota daugiau darbo tiems vaikams, kurie su tėvais buvo tarybos minėjime. O klebonas per savo pamokas barė vaikus, kad jie buvo tame minėjime, kurį ruošė bedieviai ar komunistai. Vaikai tų dalykų neatskiria. Jis dar jaudino vaikus, kad buvo minėjime, kuriame vyko mušt ynės, liejosi kraujas. . . .

Tėvų gimines ar draugus klebonas neretai nurodo vaikams kaip komunistus. Jis mini tiesiog pavardėmis. Ir mini ne tikrus komunistus, bet tuos, kurie jam nepatinka. Dažniausia tokiu būdu tenka veikėjams, patriotams, net geriems katalikams. Tėvai nesutinka su klebono nuomone ir aiškina vaikams, kad tai netiesa. Vaikams sunku suvokti, kas tiesą sako, o kas meluoja. Bet jiems vistiek aišku, kad iš tų dviejų vienas netiesą sako. Klausimas—kas? Ar tai nėra vaikų laužymas ir demoralizavimas?

Tėvas.

BROOKLYN, N. Y.

LDD Susirinkimas Bal. 11

LDD 7 kuopos labai svarbus susirinkimas įvyks balandžio 11 d. Lietuvių Atletų Klubo svetainėj, 168 Marcy Ave. Pradžia 3 val. popiet. Prašome visus narius atvykti, nes tai yra paskutinis mūsų susirinkimas prieš mūsų margučių pokylį, kuris įvyks balandžio 24. Šiuo metu eina narių vajus, todėl kiekvienas atsiveskite bent po vieną naują narį. Nesivėlinkite!

Sekr. P. Kriaučiuka.s

—:—

Prof. Kaminsko Pagerbimas

Primename, kad prof. J. Kaminsko pagerbimas jo 75 metų amžiaus sukakties proga įvyks šį šeštadienį, balandžio 10 d., 5 val., Lietuvių Piliečių Klubo patalpose, 280 Union Avenue, Brooklyne.

7:30 val. toj pačioj vietoj bus vakarienė.

SAGINAW, MICH.

Mirė Frank Winners

Kovo 16 d. mirė Frank Winners, gimęs 1873 metais. Į Ameriką atvyko 1891 metais. Nuo 1924 metų gyveno Saginaw, 1216 Hess St. Jis turėjo savo kepyklą.

Velionis paliko žmoną Oną Kubiliūtę, dukterį ir tris sūnus. Jis ilgą laiką skaitė "Keleivį."

Pakalbinkim draugus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams $4.

Naujienos iš Kanados

HAMILTON, ONT.

Mūsų Klebonas 'Susimylėjo'

Ar bereikia geresnio pavyzdžio, kaip nuvertinama mūsų įžymios asmenybės tokiu pasisakymu, kokį kovo 21 d. išdrožė mūsų parapijos klebonas kun. dr. Tadarauskas. Taigi šis parapijos vadovas iš sakyklos paskelbė didelę malonę—pažadėjo užleisti parapijos salę Vydūno minėjimui, su savo pastaba, kad, girdi, nors Vydūnas ir nebuvo katalikas, bet kadangi jis pats (kun. Tadarauskas) Vydūną pažinęs Klaipėdoje, ir pastebėjęs jį buvus neblogą žmogų, todėl ir užleidžiąs salę.

Toks apibūdinimas Vydūno yra didelis jo asmenybės pažeminimas ir ta kun. Tadarausko malonė, užleidimas parapijos salės jo minėjimui, negali to pažeminimo atitaisyti. Bet tai yra grynas kun. Tadarausko reikalas. Mes jį negalime priversti mums taip brangią asmenybę gerbti. Kiekvieno laisva valia elgtis sulig įsitikinimu, bet tenka tik stebėtis, kad asmuo, prie savo pavardės niekad neužmirštantis prisegti daktaro titulo, taip atstovautų mūsų kultūrininkus.

Jonas.

CALGARY, ALTA.

Patikslinimas

Patikslinama, kad vasario 13 d. Calgary buvo vaidinta dviejų veiksmų komedija "Vargšas Tadas," kad iš vaidintojų labiausia pasižymėjo P. Barkauskas ir kad Barkauskienė išmokė savo dukrą ir Žukauskaitę lietuviškų dainų.

URANIUM CITY, SASK.

Išdygo Naujas Miestas

Jau pats vardas sako, kad tai naujas Saskachewano provincijos šiaurės miestas. Jo apylinkėse pernai pradėta kasti uranijus. Kasyklų skaičius vis auga, todėl auga ir darbininkų skaičius. Šią vasarą jau turi veikti 5 kasyklos.

Šiuo metu mieste tėra 600 gyventojų, bet metų gale spėjama jų bus jau 2,000.

Jau išmatuota 624 žemės sklypai, kurie netrukus bus užstatyti. Jau iškastas šulinys bendram naudojimui—si, kuris kaštavo apie $1,000,000. Šiuo metu čia jau yra 4 didelės maisto, 2 mėsos, 3 rūbų krautuvės, 7 valgyklos, 28 kambarių viešbutis, kelios kitokios parduotuvės, 20 taksi, 3 automobilių taisymo dirbtuvės, 2 barzdaskučiai, šokių salė ir busas. Skundžiamasi, kad dar nėra vaistinės, beauty shop, nealkoholinių gėrimų krautuvės.

Neabejotina, kad miestas turi didelę ateitį.

A. Vaisnis.

MIAMI, FLA.

Be Reikalo Eikvojamos Jėgos

Kad ir netoli nuo Miami gyvenu, bet ten nuvažiuoti negaliu. Skaitau korespondencijas iš Miami, žinau, kad ten lietuvių nėra daug, bet jie turi du chorus, turi klubą ir dėl jo tiek daug ginčijasi. Girdžiu balsų, kad gera būtų dar kitą klubą turėti.

Man visa tas nesuprantama. Kam tokiai mažai kolonijai du chorus. Juk jai ir vieno choro užtektų. Į jį būtų galima sutraukti geriausias jėgas (o jų juk taip maža) ir turėti tikrai niekur gėdos nedarantį vienetą. Kur yra pakankamai jėgų, ten varžytinės geras dalykas, bet kur jų trūksta, ten skaldymasis yra nusikaltimas. Nejaugi ten atskirų asmenų užgaidos, garbė viską nusveria?

Tas pats ir dėl klubo. Jei jame kas trūksta, tai nariai turi juos pašalinti. Kas išmano, kaip tą padaryti ir nėra narys, turi įstoti ir siekti reformų.

Bet visame kame reik žiurėti visuomenės reikalo.

Kaimynas.

NASHUA, N. H.

Sužeista Pupelienė Mirė

Kovo 30 d. mirė Julija Pupelienė, 63 metų amžiaus. Prieš kurį laiką ji buvo sunkiai sužeista automobilio nelaimingame atsitikime.

PATERSON, N. J.

Patikslinama, kad Vasario 16 minėjimo aukotojų sąraše vietoj "Aukotoja" turi būti K. Praleika ir šeima aukojo $5.

Komitetas.

WORCESTERIO LIETUVIAI!
Remkite Moderniską Lietuvišką Vaistinę
IDEAL PHARMACY
29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei jums reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savininką Vytautą Skrinską. Jis išpildo medikališkus daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos reikalais.

Taipgi, vaistai yra pasiunčiami per paštą ir į kitus miestus. Be to, užlaiko geriausios rušies kosmetikos, skutimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, saldainių, šaltkošės, riešutų, cigarų, cigarečių ir skanių gėrimų.

Be to, musų vaistinėj galima gauti: (1) Pašto ženklų; (2) lietuviškų laikraščių; (3) galit užsimokėti gazo bilas ir (4) išpildom money orderius.—Lietuvis pas lietuvį! (32-4)

VYTAUTAS SKRINSKA
Ideal Pharmacy vaistinės savininkas
Green Trading Stamps given to Customers.

Karjerą renkiesi, o kritikai šukauja?
Imk pirmą pamoką. Pradėk taupyti!

The **SAVINGS BANKS** *of Massachusetts*

MUTUAL SAVINGS BANK STABILITY OF MASSACHUSETTS

There's one near you—look for the words "Savings Bank" or "Institution for Savings."

Jūsų vaikas gali turėti labai svarbių švietimosi ir kitokių pirmenybių gyvenime, jei jūs pradėsit reguliariškai taupyti Taupymo Banke. Atidaryk sąskaitą tuoj pat ir dėk į ją kiekvieną algos gavimo dieną. Dividendai padeda sutaupoms augti, jūsų pinigai yra pilnai apdrausti pagal Massachusetts įstatymą.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant gelžkelių, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:
Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Gut mornink, Maik!

—Labas rytas, tėve!

—Ar žinai, Maike, ko aš pas tave atėjau?

—Ne, nežinau.

—Atėjau tau pasakyti, kad dabar yra gavėnia.

—Ar tėvas manai, kad aš to nežinau?

—Bet gal nežinai, kad gavėnioj nevalia mėsos valgyt.

—Kodėl nevalia?

—Todėl, kad griekas.

—Tur būt norėjai pasakyt: nuodėmė?

—Aš, Maike, užaugau Lietuvoj, bet tokio žodžio, kaip "nuodėmė," niekad negirdėjau. Tenai visi sakydavo, kad valgyt gavėnioj mėsą yra griekas. Ir ne vien tik lietuviai taip sakydavo. Tokį pat žodį juzina ir ruskiai ir paliokai. Taigi jis yra visų pripažintas ir visų suprantamas. Ir jį galima visaip lankstyt. Jeigu padarei grieką, tai sakoma: sugriešijai: daryt grieką, reiškia griešyt; o žmogus, kuris griešija, yra griešninkas. Na, o patrajyk tu savo "nuodėmę" šitaip išrangyt. Nieko nepadarysi. Matai, vaike, kaip aš tave sukirtau.

—Tėvas nieko nesukirtai, tik parodei, kad kalbos dalykuose esi labai atsilikęs. Bet šiandien apie tai nekalbėsime. Verčiau padiskusuokim mėsos valgymo klausimą.

—Aš tau sakau, kad valgyt mėsą gavėnioj yra uždrausta.

—Jeigu uždrausta, tai turim žinoti, kas uždraudė. Ar tėvas galėtum man šitą paaiškint?

—Tas yra šventrašty parašyta.

—Man rodos, kad tėvas čia klysti. Aš šventraštį žiurau nuo pradžios iki galo, bet tokios vietos, kur būtų draudžiama valgyt mėsą, nesu užtikęs. Šventrašty yra paduota dešimtis Dievo prisakymų, kuriuos Maižius yra parašęs žydų tautai ir kurie yra įtraukti į katalikų poterius. Tenai yra aiškiai pasakyta, ką Dievas draudžia. Jis draudžia užmušti, vogti, draudžia garbint kitus dievus ir taip toliau. Bet niekur nėra pasakyta, kad Dievas draudžia gavėnioj valgyt mėsą. Iš tikrųjų, Dievas nei gavėnios nenumato. Jis tik liepia šabą švęsti. Jokių pasninkų nėra.

—Aš rokuoju, Maike, kad pasninkus mums paskyrė kunigėliai, ir pasakyrė valuk to, kad Kristus per 40 dienų puščioj pasninkavo. Ir tėvas Bružikas per savo misijas sykį pasakė, kad visi geri katalikai pasninkauja: tiktai bedieviai, cicilistai ir visokie bimbizai ryja mėsą kaip vilkai. Šako, pasninkauti reikia, ba ir Kristus pasninkavo.

—Bet kunigėliai, tėve, ir patys nenori taip gyventi, kaip Kristus gyveno. Jis basas vaikščiojo, o jie brangiais automobiliais važinėjasi.

—Veidiminut, Maike. Kristus ne visada basas vaikščiojo. Juk į Jeruzolimą jis ant asilo atjojo.

—Bet kur tėvas matei savo kleboną ar Bružiką ant asilo jojant?

—Nu, čia tai jau tavo teisybė, Maike. Nemačiau nei karto.

—Bet tai ne viskas, tėve. Kristus savo mokiniams kojas mazgojo. O parodyk man tokį prabaščių, kuris savo parapijonims kojas mazgotų! Ar žinai tokį nors vieną?

—Nausa . . .

—Eikim toliau, tėve. Kristus davėsi savo priešams prie kryžiaus prikalti, ir prikaltas meldėsi už juos. O kuris kunigėlių šiandien sutiktų tiek nusižeminti ir kentėti? Jei komunistai tik į belangę kurį jų uždaro, ir tai didžiausis triukšmas keliamas. O kas būtų, jei kas nors vieną jų prikaltų prie kryžiaus, kaip Kristus buvo prikaltas?

—Maike, tu taip nekalbėk. Man baisu darosi.

—Bet teisybę reikia pasakyt, tėve. Kunigėliai liepia žmonėms pasninkauti dėl to, kad Kristus pasninkavo: bet jie patys nenori taip gyventi, kaip Kristus gyveno. Kam tat tie pasninkai reikalingi?

—Jes, Maike, išrodo, kad tu nemeluoji. Lietuvoj gavėnia buvo reikalinga, ba kitaip žmonės viską suvalgytų ir ant Velykų nieko neturėtų; ale Amerikoje visokių gerybių yra perdaug, tai pasninkauti nėra reikalo. Ai bečiu.

Rusų 'Kulturos' Nešėjas

Šiemet gegužės 7 d. sukanka 50 metų, kai rusai leido spausdinti lietuvių raštus lotynų raidėmis. Nuo 1864 iki 1904 metų tas buvo draudžiama. Laisvajame pasaulyje esančių lietuvių ta sukaktis bus įvairiai minima. Minės ją ir "Keleivis," pavesdamas savo puslapius jos reikšmei išaiškinti. Tą lietuvių kovą dėl savo rašto reikalinga gerai žinoti, nes tada geriau galima suprasti ir dabartinių Lietuvos okupantų kėslus.

Prof. Vaclovas Biržiška yra pasižadėjęs tą reikalą padaryti. O jis yra geriausias to reikalo žinovas.

Parašysime ir apie knygnešių karalių Jurgį Bielinį ir kitus knygnešius. Duosime dar gyvų žmonių atsiminimų iš tų laikų. Kartu prašome ir mūsų skaitytojus rašyti, jei kuris jų yra knygas nešęs, su knygnešiais draugavęs arba apie juos ką įdomaus girdėjęs ir tt.

Šis straipsnis bus lyg ir pradžia. Jis kalba apie Muravjovą, kurį mes vadiname koriku, nes jis korė 1863 metais prieš carą sukilusius Lietuvos žmones, nes su jo vardu yra susijęs ir mūsų rašto uždraudimas, nes jis buvo vienas didžiųjų Lietuvos rusintojas.

Redakcija.

Pavergtoje Lietuvoje kovo 4 d. "Tiesos" komunistai pasisakė, kad Lietuvos prijungimas prie Rusijos, nepaisant, kad Rusijos priešaky tuomet buvo caras ir dvarininkai, turėjo didelės teigiamos reikšmės tolimesniam lietuvių politiniam, ekonominiam ir kultūriniam vystymuisi.

Neabejotinai, didžiausias anuomet Lietuvos "kultūrintojas," jos ūkio "kėlėjas" ir "politinis prūsintojas" buvo general-gubernatorius Muravjovas.

Lietuvos "švietėjo" pareigoms jis "tiko," nes jis pats apie save, bene 1830 metais, taip pasisakė:

"Aš esu ne tų Muravjovų, kuriuos karia, aš esu tų, kurie kitus karia."

Paties Muravjovo surinktomis žiniomis, 1863 metų sukilimą Lietuvoje numalšinus, krašte buvo nužudyta 128, ištremta Sibiran sunkiems darbams 972, ištremta kitur apsigyventi—1,427, atiduota rusų kariuomenėn—345, atiduota į drausmės dalinius — 864, Rusijos gilumon iškelta—1,529, kitaip iš Lietuvos ištremta 4,096. Taigi, tik per dvejus metus Muravjovas praretino Lietuvą 9,361 gyventoju. Tai jo paties apskaičiavimu, o kiti tvirtina, kad jis Lietuvoje pakorė bei sušaudė ne 128, bet 240. O be to jo agentai taip pat nesnaudė, nes apskričių viršininkams 1863 metais spalio mėnesį jis davė tokius įsakymus:

"Netikėkite niekam, kas jums primins apie pasigailėjimą, žmoniškumą, kaltės neįrodymą. Netiesa, visi jie daugiau ar mažiau kalti ir mažiausia jiems pabauda kalėjime. Aš duodu plačius įgaliojimus kareivių viršininkams. Todėl nesibijokite atsakomybės. Jeigu pamatysite sukilėliams padedant ar juos saugojant ar mažiausią prielankumą rodant, tokių sodybas sulyginkit su žeme, nepaisant, ar tai bus kaimas, ar kas kita. Ypatingai dabokite dvarų ponus, kunigus su bajorų sodybomis. Nėr ko su jais terliotis—parašykite man, aš visus juos ištremsiu. . . ."

GEN. M. MURAVJOVAS

1831-35 metais Gardino gubernatorius, 1863-65 metais Vilniaus generalgubernatorius, žiauriai numalšinęs 1863 metų sukilimą, todėl pramintas koriku. Mirė 1866 metais.

Jau vien dėl to įsakymo turinio Muravjovas tinka būti įrašytu komunistų partijon nariu. Pavergtoje Lietuvoje komunistų tardytojai tardomiesiems sakydavo, kad Tarybų Sąjungoj nekaltų žmonių nesuima. Jei jau kalėjiman patekai, tai tuo pačiu esi kaltas. Nėra ko čia terliotis. Pagaliau, jų komunistiniu įsakymu, geriau tūkstantis nubausti nekaltų, negu vieną kaltą iš kalėjimo nuo baus-mės atleisti.

Muravjovo įsakymu 1863 metais rugpiūčio 5 d. kaimas Javorovka buvo sudegintas, žemė suarta, jo gyventojai visi kitur iškelti. Ibėnų kaimas buvo sudegintas su gyventojais. Kaime tada buvo tik moterys ir vaikai.

Muravjovas vieną kartą atvirai pasisakė kunigaikščiui Čerkaskiui:

"Dažnai juos dedu kalėjiman be jokio nusikaltimo, be įtarimo. Tokiais atsitikimais aš sprendžiu: lai sėdi po užraktu, gal ką nors sužinosiu. Ir ką jūs manot? — visuomet kas nors atsiranda. Tada duok išen. . . ."

Jei kas nors kurio nors suimtojo sukilėlio likimu pradėdavo rūpintis, tai Muravjovas ant tokių prašymų lengva ranka besišypsodamas dėdavo užrašą "pakarti," "sušaudyti."

Muravjovas buvo kilęs iš dvarininko šeimos, tarnavo kariuomenėj ir vos 17 metų teturėdamas dalyvavo kare su prancūzais. 37 metų sulaukęs jis jau Gardino gubernatorius, o 1863 metais Lietuvoje prasidėjus sukilimui, jis buvo paskirtas viso "Severo-Zapadnyj kraj" general-gubernatoriu ir jam buvo pavesta numalšinti sukilimą.

Ano meto Rusijos šviesuomenės tik maža dalis tebuvo nepatenkinta Muravjovo kieta ranka ir jo vedama politika Lietuvoj. Poetai Viazemskis ir Plešćejevas jį gyrė. Liberalas, slavistas Košeliovas rašė žinomam rusų veikėjui Pogodinui: "Vyras, Muravjovas: karia, šaudo. Duok, Dieve, jam sveikatos!"

Tik nuo caro valdžios į užsienį pasprukęs revoliucionierius Hercenas savo redaguojamame "Kolokol" smerkė Muravjovą ir piktinosi tais, kurie gyrė jį. Tai, sakė jis, yra pasityčiojimas iš tų, kurie pasmerkti eina mirti. Jie drabsto purvais našles mirusių ir dar tebekovojančių . . . ir tai daro, rašo mokyti, išauklėti žmones, — sielojosi Hercenas. Bet tokių balsas skendo Muravjovo pakalikų keliamame triukšme.

Tokie vyrai iš maskolių tarpo, kaip Muravjovas, anuomet "kultūrino" Lietuvą. Negeresni ir šiandien darbuojasi pavergtoje Lietuvoje, tik jų "kultūra" dar žiauresnė. Šiandien verčiami ne tik prisipažinti prie nepadarytų nusikaltimų, bet dar ir dėkoti, jei tave ne karia, bet siunčia Sibiran badu mirti.

Ir Muravjovo valdininkas Gogelis prisipažino, kad politinėse bylose be kankinimų neapsieisi, o šiandien juk Lietuvoje visi komunistų valdininkai uoliai tą vykdo.

Muravjovas liepė daboti kunigus, dvarininkus ir kitus. Nūnai pavergtoje Lietuvoje įsakyta sekti ir suiminėti visus tuos, kurie kada nors nepriklausomos Lietuvos metais priklausė bet kuriai organizacijai. Vadinasi, naikinti visus sąmoningesnius, šviesesnius, susipratusius lietuvius. Bet "Tiesos" žodžiais, tai reiškia didelę pažangą Lietuvai. . . . **J. Vlks.**

O Jie Tebevargsta

Mes, kad ir sunkiai dirbame, bet grįžtame į patogų, jaukų, daug kas jau ir nuosavą namą, sočiai pavalgome, patogiai atsisėdę žiūrime televizijos ar ką kitą darome. Poilsio dieną važiuojame dažnas jau nuosava gražia mašina pavažinėti. Žodžiu, negalime gyvenimu skųstis.

Džiugu, kad taip yra, bet liūdna, kad mes pamirštame, jog ne visi taip gyvena. Pamirštame, kad anapus vandenyno dar tūkstančiai mūsų brolių ir sesių baisų gyvenimą gyvena.

Štai tik kelių laiškų ištraukos:

"J. Ž., iš Siegelbach, serga džiova. Augina tris mažus vaikus. Duktė Verutė, gimusi 1952 metais liepos 7 d., taip pat jau džiovininkė. . . ."

"Mirė P. Liko 8 mažamečiai vaikai. Našlė neturi darbo. . . ."

"Iš 8 B. vaikų (iš Bachnange), jau antras susirgo džiova. . . ."

"Gautingo sanatorijoje gydosi G. Jos vyras taip pat džiovininkas. Du vaikai, kurių vienas vos 10 metų, taip pat serga plaučiais. . . ."

"Našlė S. sunkiai serga širdimi ir nervais. Turėdama labai ligotą sūnų, ji negali gulti į ligoninę, nes neturi kur palikti vaiko. . . ."

"Ob. Eselberge gyvenusi našlė S. susirgo. Ją išvežė į ligoninę, o vaikučius paėmė į prieglaudą. . . ."

Atsiminkite juos, siųskite savo aukas Balfui, kuris tais nelaimingaisiais rūpinasi. Balfo adresas:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Tas pats teisingumo jausmas, kuris neleidžia man sutikti, kad kitas dėtų savo koją aukščiau negu manoji, apsaugoja mane mėginti statyti kitą žmogų net vienu plauku žemiau visų priimto lygio.

KLAUSO RAPORTĄ APIE H-BOMBĄ

Prezidentas D. D. Eisenhower klauso admirolo Lewis Strauss raporto apie vandenilio bombų sprogdinimus Bikini salose Pacifike. Admirolas ir spaudai šį tą papasakojo apie nepaprastus vandenilio bombos bandymus kovo 1 ir kovo 26 dienomis.

Ponios Kristinos Atmintis Šlubuoja

Mrs. Kristina Stanislovaitienė dedasi užmiršusi, kas per organizacija yra ALDLD. Jos atminčiai atnaujinti paminėsiu čia keletą dalykėlių, ką patys bolševikai apie tą savo organizaciją kalbėjo.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos "narystės knygutėj" duodami tokie patarimai nariams:

"Skaitykit Draugijos išleistas knygas ir kitą literatūrą. Platinkit komunistinę spaudą. Savo pareiga laikyk—gauti naujų skaitytojų mūsų revoliucinei spaudai."

Iš ALDLD išleistų knygų galima paminėti tokias, kaip Bucharino "Komunizmo ABC," Jaroslavskio "Leninas, jo gyvenimas ir darbai," Bimbos "Klasių Kovos Istorija Amerikoj" ir visa eilė kitų, visai panašių savo dvasia.

Minėdama savo 20 metų sukaktį ALDLD išleido "Proletarinės Šviesos Žibintą" ir to leidinio vedamajame Mizara sako:

". . . Gerų marksistiniųleninistinių raštų darbo žmonės Lietuvoje pasiilgę, ištroškę, kaip Sahara vandens . . .," o Vincas Andrulis aiškina "Ką reiškia LDD darbininkų judėjime" ir ten skaitome tokių prisipažinimų:

". . . 1920 metais, tais reakcijos metais, ALDLD suvaidino milžinišką mūsų judėjimui rolę."

Tame pačiame rašiny V. Andrulis moko, kad:

". . . ALDLD veikimą reikia pagerinti . . . prieš SSRS sukaktuves diskusuoti Sovietų Sąjungos atsiekimai . . . Skleidimas 'Laisvės,' 'Vilnies' mūsų pareiga. Reikia daugiau paskleisti ir 'Daily Workerio'—visų svarbiausias darbininku laikraštis . . . aštrėjant klasių kovai, augant revoliuciniam darbininkų judėjimui, ALDLD nesidaro 'mažiau reikalinga'—jos rolė darosi svarbesnė. . . . Reikalinga pirmose kovos eilėse stovinčiai, Komunistų Partijai, parama kitų darbininkų organizacijų. . . . Taigi ALDLD rolė labai svarbi ir darosi dar svarbesnė."

Taip pasakojo apie ALDLD V. Andrulis. Kodėl jis dabar nepasako poniai Stanislovaitienei, kad ji žinotų, kas yra ta ALDLD?

Tame pačiame leidinyje ALDLD tuometinė pirmininkė S. Sasnauskienė išaiškino valstybės tvarkymo paslaptis visiems bolševikams. Ji sakė:

". . . dydis viso pasaulio darbininkų vadas Leninas mokė: 'kiekviena šeimininkė turi mokėti valdyt valstybę.' Darbininkės jo paklausė ir įsteigė darbininkų valdžią, kuri dabar vykdo Lenino mokslą."

To paties leidinio 17 pusl. įdėtas V. Kapsuko paveikslas ir paaiškinta, kad Kapsukas buvo glaudžiai susirišęs su ALDLD ir gyvendamas Amerikoje ir Sovietų Sąjungoje, jis buvo ALDLD narių, nuolatos rūpinosi ir teikė patarimu. . . . Leidnio 15 pusl. užtinkame pasigyrimą, kad bolševiko A. Bimbos knyga "Istorija Klasių Kovos Amerikoje" išleista rusų ir ukrainų kalbomis ir kad ta darba atliko Sovietų Sąjungos komunistinė akademija.

Galima būtų daugiau papasakoti apie ALDLD, bet ponios Stanislovaitienės atminčiai atnaujinti užteks ir to. Tegu ta leidė taip graudžiai nedejuoja dėl ALDLD likimo, nes tas likimas yra pilnai pelnytas. ALDLD yra bolševikiška organizacija ir generalinis prokuroras ta ir pabrėžė įtraukdamas ją į subversyvių organizacijų skaičių. **B. Narys.**

VADOVAS Į SVEIKATĄ

Geriausiam sveikatos išlaikymui nauja knyga

BUKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis, SLA Daktaras Kvotėjas. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: **kaip buti sveiku ir ilgai gyventi.**

Ši svarbi knyga privalo rastis kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus siųskite autoriui:

DR. S. BIEŽIS

3241 W. 66th Place Chicago 29, Ill.

Telefonas REpublic 7-7868

Iš Pavergtos Lietuvos

Kolūkietis Daug Kalbėti Negali

Tyku ir ramu Marytės Melninkaitės vardo kolūkyje. Kolūkiečiai vaikšto nekalbūs, nelinksmi.

—Kažin kiek šiemet už darbadienius gausime?—klausia vienas kitą.

—Nežinia. Pirmininką pasiklausime, bet jis tik aprėks, tinginiais pavadins ir viskas. Be to, jį labai sunku ir surasti. Tai, žiūrėk, po Dotnuvą vaikšto, tai kas antrą dieną į Kėdainius važinėja. Vienu žodžiu, jis turi kažkokių svarbesnių reikalų, negu kolūkio.

Iš tikrųjų daugelis kolūkiečių nežino padėties žemės ūkio artelėje, o jei sąžiningesni ir jaudinasi dėl netvarkos, tai žodžio neturi, nieks jų pasiūlymų nepaiso. Valdybos posėdžiuose nesvarstomi gamybiniai klausimai. Juose retkarčiais kalbama tik apie tai, ką parduoti ar pirkti, kokį brigadininką atleisti ir kokį paskirti. Visuotiniai susirinkimai vyksta labai retai, o juose taip pat daug nekalbėsi. Jei kuris nors kolūkietis mėgina pakritikuoti valdybą, jos pirmininką ar pareikšti kokį nors pasiūlymą, staiga pasigirsta iš už stalo balsas:

—Tylėk! Ne tavo reikalas. Nieko nežinai, tai ir nekišk nosies.

Taip rašo "Tiesa."

Gavo Maskolių Ordinus

Kovo 15 d. Maskvoj pasibaigusio lietuvių literatūros ir meno festivalio proga maskoliai keliolika asmenų apdovanojo ordinais.

Lenino ordiną gavo: enkavedistas, rašytojas A. Guzevičius, rašytojas A. Žukauskas-Vienuolis, muzikas K. Kaveckas, dainininkas K. Petrauskas, aktoriai M. Mironaitė, J. Petraškevičiūtė, J. Rudzinskas, G. Jackevičiūtė, I. Stasiūnas, kompozitorius J. Juzeliūnas.

Liaudies artisto garbės vardas suteiktas kompozitoriui J. Švedui ir aktoriui J. Sipariui.

Ragina Švesti Pavergimo Sukaktis

Jau rašėme, kad lietuviai komunistai pradėjo atvirai pagarbinti rusus už tai, kad jie pavergė Lietuvą. Ne kas kitas, bet A. Sniečkus, vyriausias maskolių pastumdėlis Lietuvoje, partijos paskutiniame suvažiavime aiškino, kad reikia giliai nušviesti Rusijos valstybės suvaidintą vaidmenį lietuvių tautos istoriniam likimui, reikia plačiai pažymėti Lietuvos prijungimo prie Rusijos 160 metų sukaktį (Lietuvą carų Rusija galutinai prijungė 1795 metais), jos didžiulę pažangią reikšmę visam Lietuvos gyvenimui. Žinoma, ragino minėti taip pat ir kitais metais sueinantį paskutiniojo užgrobimo dešimtmetį.

Įsakymai Galvas Apsuko

Lietuvoj visos įstaigos skęsta poperių jūroj. Pats Sniečkus partijos suvažiavime priminė, kad Lentdvario mašinų traktorių stotis 1953 metais nuo kovo iki rugsėjo mėnesio iš žemės ūkio ministerijos gaudavo kas mėnuo po 43 įsakymus, vėliau jau po 100, o per paskutiniąsias 30 dienų net 199.

Stoties vadovybė, aišku, nebeturėjo laiko dirbti naudingo darbo, nes reikėjo skaityti įsakymus.

Siurbia kaip Siurbėlė

Kaip Rusija siurbia pavergtuosius kraštus nėra geresnio pavyzdžio, kaip šitas.

Visos mokestinės pajamos iš Sovietų valdomų kraštų eina į Sovietų Sąjungos biudžetą. Dalis tų pajamų skiriama į atskirų respublikų biudžetus. Lietuvai 1953 metais buvo skirta 1,510,801,000 rublių. Geroka suma, bet atsiminkite, kad viso labo tais metais buvo numatyta surinkti apyvartos, įmonių, pagalvės, nacionalizuotų namų ir tt. mokesčių 4,081,500,000 rublių. Vadinasi, Rusija iš kiekvienų 100 surinktų rublių sau pasiliko 63, o tik 37 rublius atidavė Lietuvai.

Bet tas ne viskas. Rusija pasiėmė Lietuvos geležinkelių, paštų, visasąjunginių įmonių pajamas, ji paėmė ir žemės ūkio privalomąsias duokles, už kurias, teisybė, moka, bet kiek—nė pusės vertės.

Tai matote, kaip ta siurbėlė, Maskvos komunistų valdžia, moka siurbti pavergtųjų kraštų kraują, o pasauliui pučia miglą sakydama, kad ji visa kuo tiems kraštams padeda.

Geros Knygos Visada Reikalingos

BARABAS. Paer Lagerkvist'o istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės dešimtmečių Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga 1951 metais laimėjusi Nobelio premiją. $2.25

BALTARAGIO MALUNAS. Kazio Borutos romanas apie malunininką Baltaragį, gražuolę jo dukrą Jurgą ir šaunų jaunikį Girdvainį 2.50

LIETUVOS ISTORIJA. Par. V. Daugirdaitė-Sruogienė 3.00

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA. Dr. P. Joniko pirmasis ir vienintėlis šiuo klausimu veikalas 3.00

VILNIUS TARP AUDRŲ. Jeronimo Cicėno knyga apie Vilnių ir Vilniaus krašto lietuvių kovas už savo prigimtąsias teises lenkų okupacijos metu $5.00

Užsakymus ir pinigus siųskite adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway -:- So. Boston, Mass.

APDOVANOJO VADUS MEDALIAIS

Republikonų partijos nacionalinio komiteto pirmininkas Leonard Hall (dešinėj) įteikia prezidentui Eisenhoweriui ir viceprezidentui Nixon'ui auksinius medalius, padarytus republikonų partijos šimto metų jubilėjui paminėti.

Du Pasauliai

(Tęsinys)

Kitos Bakterijų Rūšys

Kokai arba kamuolėliai taip pat yra įvairių ligų priežastis. Paėmę tyrinėti pūlius su padidinamais stiklais, rasime tarp baltųjų kraujo rutulėlių daugybę mažyčių apskritų kamuolėlių. Jie, patekę į žaizdą, ir sužadina pūliavimą, uždegimą.

Jei tokie kamuolėliai, kaip dvi pupelės, vienas prie kito patenka į lytinius organus, tai jie yra biaurios ligos — triperio — priežastis. Dabar surasti nauji vaistai, penicilinas ir kiti, kurie gana greitai šiuos kamuolėlius užmuša ir greitai ligonį pagydo.

Jei tokie kamuolėliai retežėlio pavidalo patenka į žaizdą, tai apsergame rože. Toks kamuolėlių retežėlis, matomas per padidanamuosius stiklus, v a d i n a m a s **streptokokais.**

Ant rubežiaus tarp augalinių bakterijų ir gyvūnėlių pirmagyvių yra vingės arba sraigto pavidalo **spirocheta.** Šios rūšies bakterijos yra labai pavojingos. Tai grįžtamosios šiltinės priežastis. Ji taip pat gali venerine liga—sifiliu—apkrėsti. Jei toks vingiuotas padaras, spirocheta, pateks į lytinius organus arba ant gleivinės burnoje, tai ir atsiras kieta pavojinga žaizda, sifilio pradžia. Mat, sifiliu apsikrėsti galima nuo sifilitiko ne tik per lyties organus, bet su juom bučiuojantis arba geriant iš bendro stiklo. Ypatingai tuo būdu dažnai apsikrėsdavo Rusijoje. Ten kai kurie kaimai sirgo sifiliu, dažniausiai apsikrėsdami gerdami iš bendro indo, iki 100%, t. y., visi gyventojai buvo apsikrėtę.

Suminėti visas bakterijas, kurios sužadina ligas, užimtų daug vietos. Apie tokius apsikrėtimus yra parašytos didžiausios knygos.

Naudingi Mažieji Gyvūnėliai

Antras mokslininkas, kuris sukūrė naują mokslą apie bakterijas ir bendrai mažuosius gyvūnėilus, buvo prancūzas **Louis Pasteur'as.** Jis buvo chemikas, ne gydytojas, bet jo nuopelnai medicinai ir žmonių gydymui yra dideli. Jau esu minėjęs, kad jis surado ir nustatė, jog iš negyvos medžiagos negali atsirasti gyviai, kad ir mažiausi. Jis nustatė, kad su pagalba garo ir aukšto spaudimo galima visus gyvius, mažus mikrobus sunaikinti. Jis išmokė, kaip reikalingas medžiagas gydytojams chirurgams, padaryti neapkrečiamas, bergždžias arba steriles.

Chemikas Pasteuras susirūpino sužinoti, kas yra rūgimas, puvimas ir panašūs dalykai. Kiek ankstyvesni mokslininkai surado, kad mielės yra augaliniai, pailgai apskriti vieno narvelio grybeliai. Jie dauginasi išleisdami spuogus. Tie spuogai vėl leidžia naujus spuogus. Jie auga labai gerai salyklose, cukraus skiediniuose. Mielės augdamos naudoja cukraus daleles savo maistui. Jos tą cukraus skiedinį suskaldo į dvi dalis: į dujas—angliarūkštį ir skystą dalį—alkoholį.

Panašiai vyksta mielių darbas užmaišius duonos miltus ir pridėjus mielių. Jos čia vysto daug dujų ir, duoną iškepus, ji pasilieka su tuštumomis, "akimis."

Kitos rūšies gyvūnėliai gali vyną paversti į actą. Pieno rūšies bacilos, patekusios į pieną, jį suraugina. Be šitų bacilų pienas negalėtų surūgti, nebūtų varškės, sūrio. Bendrai maisto produktų gamyboje be šitų mažyčių gyvūnėlių negalima apsieiti. Be jų negalėtų pagaminti alaus, alkoholio, gero vyno ir panašiai.

Net žmogaus arba gyvulio žarnose įsiveisia daugybė įvairių bakterijų. Pasitaiko tarp jų ir žalingų, kaip šiltinės, džiovos, difterito ir kitos bacilos. Bet žarnose yra daug bakterijų, kurios žmogui ar gyvuliui yra naudingos. Jos suskaldo maisto liekanas į pagrindines dalis ir atlieka naudingą darbą.

Louis Pasteuras pirmutinis išaiškino, kas yra puvimas ir kaip jis vyksta. Jis surado, kad garu ir aukštu spaudimu iššutintoje medžiagoje nėra gyvų mikrobų, nėra ir puvimo, gedimo. Tokia medžiaga negali keistis iš vienos rūšies į kitą.

Konservai

Tokiu būdu išmoko daryti konservus, kurie Amerikoje labai plačiai vartojami. Pirmutinis konservų gamintojas buvo prancūzų kondidorius **Appert'as.** Jis sudėjęs paskirtus valgomuosius daiktus — mėsos, vaisių, žuvies ir tt.—į skardos dėžutes, aklai jas uždarė, šutino garo prietaisuose (autoklavuose) tam tikrą laiką. Visi esą ten gyvūnėliai-bakterijos garo pagalba užmušamos, nauji patekti vidun negali. Sudėti produktai aklai uždarytose dėžutėse pasilieka bergždi ir jie negenda, nėra puvimo.

A. Dargis.

Eina SLA Rinkimai

Ką Reikia Žinoti Apie Kandidatus

SLA yra didžiausia lietuvių organizacija Amerikoje. Dabar eina jos Pildomosios Tarybos rinkimai. Kandidatų yra po du ir po tris kiekvienai vietai ir SLA nariai gyvai svarsto klausimą, kuriuos tų kandidatų remti. Tikimės, kad gerbiamoji "Keleivio" redakcija leis mums pasakyti savo nuomonę šiuo klausimu.

Į SLA prezidentus yra du kandidatai: adv. K. Kalinauskas ir adv. W. F. Laukaitis. Abudu geri. Jeigu yra tarp jų kokio skirtumo, tai tik tas, kad p. Kalinauskas yra katalikas, o p. Laukaitis—liberalas.

Sekretoriaus pareigoms kandidatūrą stato p. Vinikas ir p-lė E. Mikužiūtė. Mes stojam už pastarąją. Apie jos kvalifikacijas buvo jau rašyta, todėl to nekartosim, tik dar sykį patariam balsuoti už ją.

Iždininko pareigoms yra bene trys kandidatai. Mums geriausia patinka adv. K. Gugis, senasis iždininkas.

Adv. K. Gugis

Apie adv. Gugį reikia pakalbėti plačiau, nes iždininko vaidmuo yra labai svarbus. Atsimenat, kiek žlugo SLA turto, kuomet pirma Gugio iždininkavo kiti? Buvo didžiausi nuostoliai! Dingo šimtai tūkstančių vien dėl to, kad iždą vedė nepatyrę, neišsilavinę žmonės. Bet paėmus šitas pareigas adv. Gugiui, investmentai buvo pertvarkyti ir daug SLA turto išgelbėta. Ir reikia pasakyti, kad niekad SLA istorijoj iždas nebuvo taip gerai sutvarkytas, kaip dabar adv. Gugio. Jis yra nepavaduojamas investmentų žinovas. Reikia žinoti, kad investmentų vertybės nuolat kinta. Pavyzdžiui, New York Central gelžkelio 5% bonai buvo išleisti po $100 ir išrodė geras investmentas. Bet vėliau tie bonai nukrito iki $35. Todėl neužtenka pinigus tik investuoti, bet reikia dar tuos investmentus nuolat sekti, kad nepasidarytų nuostolių. Už šitą investmentų priežiūrą SLA iždininkui yra nustatytas tam tikras atlyginimas nuo kiekvieno $1,000. Bet adv. Gugis budriai tuos SLA investmentus saugoja ir nustatyto atlyginimo **visai nei ma!** Kur gi rasite kitą tokį patyrusį ir tokį sąžiningą iždininką?

Iždo globėjų pareigoms yra keli kandidatai. Mes stojam už adv. Briedį ir p. Devenienę. Ypač svarbu yra pravesti Briedį, nes jis yra ne tiktai geras teisininkas ir finansinių dalykų žinovas, bet ir bendrai labai sumaningas veikėjas. Juk jo sumanymu buvo įkurtas ir kongresmano Kersteno komitetas Lietuvos okupacijai ištirti. Už Briedį būtinai reikia balsuoti.

Daktaro kvotėjo pareigoms taip pat reikalingas jaunesnis ir gyvesnis asmuo. Chicagos lietuvių daktarų draugija nutarė, kad šitoms pareigoms geriausia tinka Dr. Zalatorius. Ir mes tam pritariam 100 procentų.

Kalbant trumpai, mes siūlom būtinai balsuoti už šiuos kandidatus:

Į prezidentus, Kalinauskas ar Laukaitis, kuris kam patinka.

Viceprez., P. Dargis.
Sekr., E. Mikužiūtė.
Ižd., adv. K. Gugis.
Iždo glob., adv. Steponas Briedis ir Alena Devenienė.
Dr. kvot., Dr. P. Zalatorius.

SLA Rytų Komitetas.

Lietuviai Užsieniuose

ARGENTINA

Čia Gimę, Bet Veiklūs Lietuviai

"Argentinos Lietuvių Balsas" rašo, kad judriųjų visuomenininkų tarpe yra nemažas skaičius jau čia gimusių:

"Dr. J. Basanavičiaus vardo Argentinos Lietuvių Centro pirmininkas Juis Julio Mičiūdas yra Argentinoje gimęs ir sukūręs lietuvišką šeimą.

"Argentinos Lietuvai Išlaisvinti Centro pirmininkas Zeferinas Juknevičius taipgi Argentinoje gimęs ir sukūręs lietuvišką šeimą.

"Seniausios Kordobos lietuvių draugijos 'Neptūno' pirmininkas Antanas Magila taipgi yra gimęs Argentinoje.

"Susivienijimo Lietuvių Argentinoje sekretorė Onytė Žeižytė ir ilgametis SLA iždininkas Jonas Šutinis—abu Argentinoje gimę.

"Lietuvių Centro sekretorė Birutė Petrauskaitė—gimusi Argentinoje.

"Nemuno ir Mindaugo valdybos narių tarpe yra visa eilė Argentinoje gimusio lietuvių jaunimo. Mindaugo sekretorė, Eva Peron universiteto studentė Valentina Bukauskaitė, gimusi Prancuzijoje, Argentinon atvežta 5 metų amžiaus, pavyzdingai kalba lietuviškai ir veikia su didesniu pasišventimu, negu daugelis visai nesenai atvykusių.

"Jaunimo draugijose, choruose, vaidintojų būreliuose matome pavyzdingai veikiantį, Argentinoje gimusį mūsų jaunimą."

VOKIETIJA

Sovietų Karininkai Sutikti Akmenų Kruša

Vasario 26 d. Hannoverio-Buchholzo tremtinių stovykloje didelį susijaudinimą sukėlė atsilankę Sovietų karininkai.

Sovietų misijos pulk. Lazarievas, majoras Kurbotovas ir jaun. lt. Kuznievocas atvyko su mašina į stovyklą dar neišaiškintiems tikslams. Stovyklos gyventojų tvirtinimu jie lankėsi pas jiems draugišką latvių Preisų šeimą. Preiso tvirtinimu jis su karininkais susidūrė visai netikėtai, kai jie Preisą ties stovykla užkalbinę ir jo buvę nuvesti pas žmoną, kuri mokanti rusiškai.

Pasirodžius stovykloje mašinai su sovietiniais ženklais, žmonėse kilo nerimas. Susibūriavę gyventojai pradėjo pulti mašiną akmenimis, kiti pranešė stovyklos vadovybei apie sovietų atsilankymą. Stovyklos vadovas pareikalavo rusų iš stovyklose pasišalinti, bet tas jau buvo negalima, nes mašina ir blokas, kuriame gyveno latvių šeima, buvo apgultas šimtų gyventojų, o mašina apdaužyta.

Iškviestos kelios vokiečių policijos komandos negalėjo nuraminti žmonių ir Sovietų karininkai buvo išvaduoti tik atvykus anglų karo policijai. Sovietų mašina, apsupta anglų džypų ir lydima vokiečių policijos mašinų, nuvyko į anglų karinę įstaigą.

Stovykloje susijaudinimas neatslūgo, nes gyventojai ruošėsi pulti policijos saugomą latvių šeimą, kurią laikė Sovietų agentais. Stovyklos vadovybė, negalėdama apsaugoti šios šeimos, miesto sunkvežimiu, saugant kelioms vokiečių policijos komandoms, tuojau pradėjo jąją kraustyti su visa manta, pasiruošusi ją kelti į Stoeckeno stovyklą. Apie tai sužinoję stovyklos gyventojai ruošėsi irgi vykti į Stoeckeno stovyklą. Preisų šeimą teko policijai išvežti į slaptą, nežinomą vietovę.

Mirė Tumėnienė

Vasario 4 d. Diepholze mirė Ona Bruožaitė-Tumėnienė, gimusi 1918 metais kovo 5 d. Pajevonyje, Vilkaviškio apskrity. Velionė paliko džiova sergantį vyrą ir tris mažamečius vaikus. Palaidota Diepholzo kapinėse.

VIETOJ TRAKTORIŲ RODYS MEILĘ

Sovietų filmų gamybos direktorius G. Aleksandrov skelbia, kad Sovietų filmos ateityje vėl rodys muviuose meilę ir nesitenkins tiktai traktoriais. Ilgą laiką meilės filmos Rusijoj buvo skaitomos "buržuaziniais prietarais" ir filmų gamyba penėjo rusus propaganda apie traktorius, "pirmūnus," stachanoviečius ir panašius bolševikiškus viršžmogius.

IR LIETUVOJ SUŽINOJO

"Amerikos Balsas" kovo 28 d. pranešė klausytojams Lietuvoj, kad "Keleivis" įsidėjo Tado Kosciuškos, kuris vadovavo prieš 160 metų prasidėjusiam lenkų, o vėliau ir lietuvių sukilimui prieš rusus, paveikslą ir kas apie jį buvo parašyta. Be to dar plačiau papasakojo Kosciuškos nuopelnus Amerikai.

"Keleivyje" naudinga yra daryti visokius biznio skelbimus ir pajieškojimus.

MOTERŲ SKYRIUS

Taip Gyvenama Kolchozuose

Jau pereitą savaitę rašėme, kad iš Lietuvos gavome tiesioginiai žinių, kurios nėjo per rusišką cenzūrą. Iš tų žinių padavėme, kokias kainas Lietuvos žmonės moka už įvairias prekes ir kiek jie uždirba. Dabar duosime daugiau žinių apie žmonių gyvenimą kolchozuose ir apie Lietuvos žmonių nuotaikas.

Kolchozai yra didžiuliai dvarai, į kuriuos turėjo stoti visi Lietuvos ūkininkai. Tik stambesniųjų ūkininkų, vadinamų "buožių," bolševikai į kolchozus neleido ir juos su šeimomis išsiuntė įvairių prievartos darbų dirbti į tolimas Rusijos sritis. Visų ūkininkų žemė ir visas jų turtas buvo paimta į kolchozus.

Lietuvių bolševikų spaudoje kartais skaitome, kad gyvenimas kolchozuose yra puikus, kad valstiečiai ten metų gale pasidalija tonomis javų už savo metinį darbą ir girdime panašias pasakas. Tikrenybėje gyvenimas kolchozuose yra labai skurdus ir sunkus. Bet iš kolchozų pasitraukti negalima. Kartą pakliuvai į kolchozą, tai ir turi jame būti, ar tau patinka ar ne. Iš kolchozo išvykti galima tiktai su valdžios leidimu, o leidimas duodamas tiktai labai svarbiam reikalui esant.

Uždarbiai kolchozuose yra nustatyti nuo "darbadienio." Tas "darbadienis" nėra viena darbo diena, bet tai yra tam tikras viršininkų nustatytas darbas, kurį turi atlikti. Jei per vieną darbo dieną to darbo neatlikai, tai prie to paties darbo dirbsi ir kitą ar net ir trečią dieną ir gausi atlyginimą už vieną "darbadienį." Paprastai už vieną "darbadienį" kolchozo darbininkai gauna 6 rublius ir 50 kapeikų.

Metų gale, jei kolchozo, atpylus visas pyliavas valdžiai, apmokėjus už mašinų naudojimą iš Mašinų ir Traktorių Stoties ir atidėjus javus sėkloms ir įvairioms atsargoms, lieka kiek javų, tai juos padalija tarp kolchozininkų. Bet kolchozininkai gauna šį tą, JEI GU kas lieka. Jeigu nelieka, tai nieko negauna. Permai metais vienas kolchozas, vadinamas "Paryžiaus Komuna," davė kolchozininkams metų gale už kiekvieną darbadienį po 75 gramus grūdų! 75 gramai yra maždaug dvi uncijos, arba šeštadalis svaro!

Kad kolchozininkai nemirtų badu ir galėtų baudžiavą eiti dvare (kolchoze), jiems leidžiama turėti ir apdirbti SAVO RANKOMIS apie vieną akrą žemės. Tokiame žemės lopinėlyje kolchozininkas gali auginti daržoves, bet už tą žemės gabalą valdžiai reikia mokėti mokesčius. Jei kolchozininkas savo žemės sklypelyje laiko karvę, jis turi valdžiai duoti nuo karvės 250 litrų pieno per metus (apie 275 kvortas). Iš tų žemės lopinėlių kolchozininkai svarbiausiai ir maitinasi, nes uždarbis kolchoze yra baisiai mizernas ir, palyginus su kainomis, aišku yra, kad iš savo uždarbio kolchozininkas negali pragyventi.

"Kolchozininkas" tai yra buvęs Lietuvos valstietis ūkininkas, kuris seniau dirbdavo savo žemę ir geriau ar blogiau vertėsi, bet nebadavo. Dabar tas pats valstietis dirba didžiuliame dvare ir skursta taip, kaip jis skursdavo baudžiavos laikais, kada jis turėjo ponо dvarą išdirbti, o savo žemės gabalą galėjo dirbti tik atliekamu nuo lažo laiku.

Kai kuriuose kolchozuose, kur žemė derlingesnė, ar kur tvarka kiek geresnė, valstiečių padėtis yra kiek geresnė, bet yra ir tokių kolchozų, kurie metų pabaigoj galų su galais nesuveda ir brenda į skolą. Tokie kolchozai ne tik kolchozininkams jokių javų metų gale neduoda, bet užsitraukia skolą valdžiai ir negali išsimokėti.

*

Moterų padėtis yra tokia pat sunki, kaip ir visų Lietuvos žemės dirbėjų. Moterys bolševikų tvarkoje yra "sulygintos" savo teisėse su vyrais. Bet tas sulyginimas reiškia tik tą, kad moterys dirba pačius sunkiausius darbus kartu su vyrais. Ypač kolchozuose tas metasi į akis, kur moterys atlieka visus sunkiausius darbus, o vyrai daugiau įsigudrina vadovauti darbams (yra brigadyriai ir kitokie perdėtiniai).

Moterų "lygybė" prie sunkiųjų darbų matosi ir miestuose, kur moterys dirba prie visokių sunkumų krovimų, prie gatvių grindimo ir prie kitų sunkių darbų.

*

Ko laukia Lietuvos žmonės? Laukia išvadavimo. Visus pokarinius metus žmonės laukė KARO, nes tik per karą jie tikėjosi laisvę atgauti. Mums, laisvėj gyvenantiems, sunku suprasti, kaip žmonės gali laukti karo, nes tai juk baisi rykštė. Bet pavergti žmonės, kurie kasdien jaučia svetimo plėšiko sunkų jungą, galvoja kitaip. Paskutiniu laiku, pagal pranešimą, ir tarp Lietuvos žmonių plinta mintis, kad, gal būt, išvadavimas iš rusų vergijos bus pasiektas ir be karo. Bet kaip ir kokiu būdu, to niekas nežino, tik eina tokie spėliojimai.

*

Labai daug Lietuvos žmonių yra išvežtų į Rusijos koncentracijos stovyklas. Tikrų skaičių niekas nežino, bet išvežtųjų skaičius siekia šimtų tūkstančių. Paskutinieji masiniai trėmimai lietuvių į Sibirą vyko 1951 metų spalio mėnesį. Po to, bent iš tos vietos, iš kur pranešimas gautas, masinių trėmimų nebuvo.

*

Bolševikai Lietuvoje vykdo smarkią rusifikaciją. Visos atsakomingos vietos valdžioje ir ūkio gyvenime yra rusų užimtos, o lietuviai turi tenkintis antraeilėmis vietomis ir daug mažesniais uždarbiais. Rusifikacija eina mokyklose ir visame gyvenime. Lietuvos sostinėj Vilniuje kai kuriose krautuvėse lietuviškai nesusikalbėsi.

Gyvenk taip, lyg tarsi tu tuoj pat turėtum skirtis su šiuo pasauliu; lyg tarsi laikas, tau dar paliktas, būtų netikėta dovana.

—Marcus Aurelius.

NEGYVOS AKYS TARNAUS GYVAI

Mrs. Harry Tarzia iš Haverhill, Mass., guli dar ligoninėj. jos akys apraišiotos po sunkios operacijos. Jos akims buvo uždėta nauja permatoma rago plėvelė paimta iš mirusiojo Massachusetts seimelio atstovo George T. Walsh akių. G. T. Walsh iš Lowell, Mass., mirdamas savo akis padovanojo ligonėi. Vyras ir vaikai lanko ligonę.

Apgaulė ir Melas--Šeimos Ardytojai

Jau kuris laikas gyvenu šioje laisvės šalyje Amerikoje ir pradedu susipažinti su politiniu, kultūriniu ir visuomeniniu gyvenimu. Šalia to yra progos stebėti ir žmonių asmeniską gyvenimą.

Kad Amerika yra laisvės šalis pilna to žodžio prasme, manau, niekas neginčys; bet kad laisvė turi turėti ribas, su tuo, tikiuos daug kas sutiks.

Laisvė neturi leisti žmogui meluoti, apgaudinėti arba elgtis taip, kad pažeistum kito žmogaus garbę ir jausmus. Tokios taisyklės padorūs žmonės savo asmeniškam gyvenime, santykiuose su kitais žmonėmis, paprastai laikosi. Bet ar tos taisyklės laikosi vedę žmonės? Ar žmona (arba vyras) daboja, kad melu ir apgaule nepažeistų antrosios pusės? Apie tai ir norėčiau pakalbėti.

Apgaudinėjimas yra liga. Ar tai kitų, ar savęs paties apgaudinėjimas, yra neleistina priemonė "tvarkyti padėtį." Apgaudinėjimas niekо nepataiso, tik pagadina. Yra žmonių, kurie be apgaulės ir melo negali tarti žodžio. Vietoj pasakius teisybę, nors ji būtų ir nekalčiausia, arba prisipažinus prie savo klaidų, žmonės naudojasi melu ir apgaule. Vedybiniam gyvenime apgaudinėjimai ir melagystės anksčiau ar vėliau paaiškėja ir išlenda kaip yla iš maišo.

Šeimyniniame gyvenime apgaudinėjimas išplaukia iš dvasinio susmukimo. Dažniausiai viena pusė pradeda apgaudinėti kitą, kai sulaužo ištikimybę, nes tuomet be apgaulės negalima gyventi. Vyras ar moteris, kuri laužo ištikimybę, ir žodžiais ir elgiasiu turi meluoti. Jis (arba ji) turi vaidinti ištikimą ir gerą vyrą (ar žmoną), o vogčiomis, nuo šeimos pavogtu laiku, susitikinėti su trečiu asmeniu. Ir po susitikimų grįžta į namus lyg nieko dėtas. Sunku pasakyti, kas daugiau apgaudinėja, vyrai, ar moterys, bet man atrodo, kad dauguma lietuvių Amerikoje pasikeitė ir pradėjo "naudotis laisve." Ne vienas vyras Amerikoje išgirdo iš žmonos, kad ji "yra jauna, graži, turi simpatijų, ir gali daryti, ką nori, nes čia yra 'leidžių šalis.'" Gal būt tokie pasakymai kartais yra nereikšmingi, bet jie rodo, kad kai kurios moterys nesuranda laisvei ribų. O tuo tarpu ribos turi būti, nes vedybiniam gyvenime naudojimasis neribota laisve veda prie apgaulės, melo ir prie "divorso."

L. Mockevičius.

Generolo Svečiai

Balandžio 2 dieną į Ameriką specialiu lėktuvu atvyksta trys škotai (vienas vyras ir dvi moterys) iš mažo žvejų kaimelio Skipness. Škotai atvyksta kaip asmeniški svečiai majoro generolo Francis Griswold, kuris yra Amerikos oro pajėgų viršininkas Britanijoj. Svečiai važinėsis karišku automobiliu, lankys teatrus, įdomesnes vietas ir darys, ką nori. Generolas juos pakvietė atsilankyti Amerikon, norėdamas tuo parodyti savo dėkingumą už tai, kad abi škotės išgelbėjo 29 amerikiečių greituosius kovos lėktuvus (sable jets) ir jų pilotus. Kaip tas atsitiko?

Amerikos greitieji lėktuvai skrido iš Islandijos į Prestwicko aerodromą Škotijoje. Beskrendant juos pagavo didelė audra, ir lėktuvai pradėjo trūkti benzino. Jie turėjo leistis nepasiekę aerodromo, bet kaip nusileisti audroje, nepažįstamoj vietoj?

Vienintelė jų viltis buvo radaro aparatas, kuris buvo mažame žvejų kaimely Skipness. Kaimelis turėjo 293 gyventojus, ir vienintelis vyras, kuris mokėjo operuoti radaro aparatą, buvo John MacGougan, kaimo stalius.

Amerikos lėktuvų kontrolė Prestwicko aerodrome tuojau patelefonavo kaimelio paštininkei, kad ši praneštų, jog reikia panaudoti radaro aparatą. Paštininkė sėdo ant dviračio ir per audrą ir lietų atvažiavo pas stalių. Nelaimė, jo nebuvo namuose. Jis svečiavosi pas savo motiną už 20 mylių. Tiesa, jis paliko raktą nuo radaro aparato savo žmonai.

Abi moterys, paštininkė ir staliaus žmona, išbėgo per smarkų vėją ir lietų prie radaro aparato ir įjungė jį, kaip išmanė. Visi lėktuvai saugiai nutūpė. Lėktuvai turėjo benzino tik 10 minučių skridimo ir be radaro būtų greičiausiai audroje sudūžę.

Norėdamas parodyti dėkingumą už jų pasitarnavimą, generolas pakvietė abi moteris ir vienos vyrą, pasisvečiuoti Amerikoje, nes abiejų moterų pasitarnavimas nebuvo jų pareiga, o gilus žmoniškumas.

Žaizdą, kurią padaro kulka, gali užgyti. Bet žaizda, kurią padaro žodis, niekada neužgyja.

Persų išmintis.

Nemanyk, kad žmogaus stiprumas yra jėga ir drąsa. Jeigu žmogus gali pakilti virš pykčio ir moka atleisti skriaudas, tada jis yra neįkainojamas.

Žmogų, kuris ieško išminties, galima vadinti išmintingu. Bet tokį, kuris mano išmintį suradęs, galima vadinti tik kvailiu.

—Persų išmintis.

J. GRUŠAS:

Kelionė su Kliutimis

(Tęsinys)

—Gal dar dienelę kitą, bet neilgam. . . . Naktį jau ir grabnyčią buvau uždegusi. . . .

Viešnia priėjo prie ligonio, pažiūrėjo, patraukė pečiais ir atsisukusi į kaimynę prašnekėjo:

—Matai . . .

Bet ji norėjo visiškai tiksliai suskaičiuoti, kiek jam dar žingsnių liko žemiškosios kelionės.

Dar kartą vertinančiu žvilgsniu, kaip geras pirklys, žiūrinėjo eksponatą, pasilenkė prie jo ausies ir sučiulbėjo:

—Gal jau misliji kelt, sosiedėl?

Ligonis pramerkė mieguistas akis.

—Labai slabna, slabna . . .

Viešnia rankom suplojo sau per šlaunis ir paslaptingai timptelėjo šeimininkę už rankovės. Pasivedusi į šalį ėmė garbstyti:

—Matai, širdut . . . O tu dar nieko nesirengi. Jau visiškai marinamas, jau tučtuojau mirs . . . šiandien pat . . . matai, pažiūrėk, dvasios nebeatgauna. Kviesk marintojas, ko greičiausiai. Ir laikas gi dabar toks patogus!

Valiulienei net šilta pasidarė. Dabar jau jai jokio abejojimo nebebuvo, kad jos brangus vyrelis šiandien mirs. Nė kalbėti nebereikia. Juk mirtis jau kaip ant delno. Šaulienė gi tokiuos dalykuos nusimano.

Viešnia išėjo, ir ūkininkė tuojau griebėsi darbo. Viskas turi plaukti sklandžiai ir padoriai. Kunigas nesenai jau buvo parvežtas, ir šis žygis jau neberūpėjo. Dabar tik svarbu marintojos. Negi turės skirtis be marintojų. Be to, gi dar alus. Numarinti, tai ir be alaus dar galėtų, bet jau budėti prie numirėlio be alaus niekas nepanorės. Tai būtų stačiai gėda jų namams. Ką žmonės pasakytų!

Bernui, tam stuobriui, įsakė daryti alų, o pusmergę siuntė kviesti kaimo moterėlių marintojų. Pati ėmė trūsti po vidų. Reikia sutvarkyti ligonio lovą, apdengti stalą, nuvalyti suolus, išskuoti aslą, paruošti žvakes—juk tuoj gali pradėti rinktis marintojos.

Kada viskas jau buvo prirengta, šeimininkė lengviau atsipūtė, kaip geras piovėjas, paguldęs rėžį kviečių. Dabar ji mirčiai nenumatė jokių kliūčių. Dar kartą apžiūrėjo pirkią ir kreipėsi į ligonį:

—Na, kaip? . . .

Ligonis tik suvaitojo, sustenėjo, pasikasė smakrą ir sumurmėjo:

—Mirsiu. . . . Gal jau šiandien. . . .

—Nabagėlis . . . o galva ar nesvaigsta,—dabar ji nebesiginčijo su juo, o tik guodė, pati nekreipdama daug dėmesio į savo žodžius.

Pradėjo rinktis moterėlės. Atėjo tos, kur moka iš kantičkų giedoti, ir tos, kur turėjo didelę marinimo praktiką. Visos buvo švariai apsirengusios ir šventadieniškai nusiteikusios.

Žinovių akimis apžiūrinėjo ligonį ir stengėsi įsitikinti, kiek minučių dar šiam vargšui liko gyventi.

—Tai jau, dėduli, ruošiesi mus palikti . . .,—kalbino žmogelį, tarsi į Braziliją važiuoti pasirengusį.

Bet lyg tyčia ligonis nerodė didelio pasitikėjimo marintojomis. Tiesa, jis jomis labai susidomėjo, net miegas jam išlakstė, tik iš jo veido buvo matyti, kad viešnios jam ne perdaug gerą įspūdį padarė. Žiūrėjo akis išskėtęs, dar nesuprasdamas, ko jos čia renkasi. Vietoj atsakymo tik po geros valandėlės sumurmėjo per nosį:

—Hm . . .

—Vargšelis, jau matyt, kad tiek . . . nė žodžio neištaria.

—Ką ten ir bekalbinti. . .

—Kaiminka, tu pradėk, pagiedosim litaniją.

—Tėvai, gal žvakę uždegti?—jau tikrai susigraudinusi ir šluostydama porą ašarų klausė žmona, nors, kaip matote, nebuvo linkusi verkšlenti.

Bet ligonis gynėsi, kaip vapsvų apipultas. Mostagavo abiem rankom ir kažką murmėjo. Šios apeigos jam ėmė kelti visiškai rimto susirūpinimo.

O moterėlės vienos žvakes žiūrinėjo, kitos vartė giesmių knygas, šnekučiavosi ir laukė, kada čia iš tikrųjų prasidės marinimo iškilmės. Toliau stovėjusios pradėjo svarstyti laidotuvių ir pamaldų tvarką.

—Be egzekvijų neapsieisi. Ne tiek jau čia brangu . . . tokiam ūkininkui!—traški moterėlė rėkė ant visos pirkios.

(Bus daugiau)

McCARTHY AUKA VĖL DIRBA

Mrs. Annie Lee Moss, kurią senatorius McCarthy tardė ir vadino komuniste, dabar vėl grįžo prie savo darbo armijoj. Ji griežtai užginčijo, kad ji buvo kada nors komunistė, ir kol klausimas galutinai bus išaiškintas armija grąžino apkaltintąją moterį prie jos senojo darbo laikinai.

DAR GALIMA UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorių 1954 Metams

Kaip kasmet, taip ir šiemet "Keleivis" išleido didelį 100 puslapių kalendorių 1954 metams. "Keleivio" kalendoriuje skaitytojai ras daug įdomių informacijų, straipsnių, eilių, lengvų pasiskaitymų ir ras platų kalendariumą su tautiškais ir krikščioniškais vardais ir su įvairiais paaiškinimais, kaip atsirado įvairios šventės ir minėjimai.

Nežiurint, kad viskas pabrango, "Keleivio" kalendoriaus kaina lieka ta pati. Jis kainuoja 50 centų. Pinigus ir užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway -:- South Boston 27, Mass.

Iš Plataus Pasaulio

EGIPTO POLITIKOS VINGIAI

Egipto kariški diktatoriai pereitą savaitę nusprendė, kad jau nutarti daryti parlamento rinkimai reikia atidėti iki tam bus "patogios sąlygos." Po to nutarimo krašte prasidėjo demonstracijos prieš kariškus diktatorius. Kairo mokslainių studentai masiniai išėjo į streiką prieš karininkus.

PAKISTANAS IR TURKIJA

Pakistanas ir Turkija pereitą savaitę pasirašė senai jau garsinamą ir ruošiamą sutartį, pagal kurią abu kraštai susitaria bendrai gintis pavojui kilus ir bendradarbiauti kultūrinėj ir ūkio srityse. Sutartis pasirašyta Amerikos vyriausybei pritariant. Į ją tikimasi įtraukti ir Iraką.

PIRMOS APRILIAUS JUOKAS

Didžiausią balandžio pirmos juoką iškirto Maskva. Ji pareiškė Vakarams, kad ji sutinka įstoti į Šiaurės Atlanto Gynimosi Sąjungą, kuri buvo sukurta tam, kad sudraudus rusus, jei jie bandytų dar naujas tautas užkariauti. Atrodo, kad rusai sutinka patys save sumušti. . . .

ITALIJA PRADEDA VALYTIS

Italijos vyriausybė nutarė patikrinti visų valdininkų ištikimybę krašto konstitucijai. Tai yra pirmas žingsnis pastangose apvalyti valstybės aparatą nuo bolševikiškų šnipų ir sabotažninkų. Vėliau seks kitos pastangos aptramdyti bolševikų partiją ir su ja susirišusias organizacijas.

JAPONIJA IR ATOMAI

Japonijos parlamentas vienbalsiai nutarė reikalauti, kad atominė energija būtų tarptautinių įstaigų kontroliuojama. Japonijos vyriausybė pranešė parlamentui, kad ji reikalaus iš Amerikos atsiprašyti ir atlyginti 23 japonų žvejus, kurie nukentėjo dėl vandenilio bombos sprogimo Pacifike kovo pradžioje.

MAU-MAU PRADEDA DERYBAS

Anglų Kenya kolonijos maištininkai, vadinami "mau-mau," jau pradeda derybas su Anglijos pareigūnais dėl padėjimo ginklų ir dėl taikos atstatymo kolonijoj. Pereitą savaitę šeši "mau-mau" vadai tarėsi su anglais, o kiek seniau keletas "mau-mau" vadų pareiškė noro baigti veik du metus užsitęsusias imtynes.

Ko žiurovai nematė

Petro Vaičiūno "Tuščių Pastangų" premjera South Bostone buvo nekasdieninis įvykis. Tiek žiūrovų sutraukti, kiek jų buvo "Tuščių Pastangų" spektaklyje, tegalėjo kas nors ypatingo ir viliojančio. Tuo magnetu be abejonės buvo pirmesnieji A. Gustaitienės pastatymai ir Henrikô Kačinsko dalyvavimas. Niekas negali dabar pasakyti visuotinos arba bent daugumos žiūrovų nuotaikos po to spektaklio. Bet ne apie tai čia noriu kalbėti. Man, besitrynusiam visą laiką užkulisyje ir stebėjusiam "Tuščių Pastangų" paruošimą ne žiūrovo akimis, knieti tarti vieną kitą žodį apie tai, ko spektaklio žiūrovai neturėjo progos pamatyti. Taigi, "Tuščių Pastangų" spektaklis su visomis pertraukomis tęsėsi apie 3 valandas, o žiūrovai nematė to, kad dažną vakarą to vaidinimo tiktai vieno veiksmo repeticija vykdavo po 4-5 valandas; jie nematė ir to, kad dauguma vaidintojų ateidavo į repeticijas tiesiog iš savo darbovietčių arba po repeticijų galvotrūkčiais skubėdavo į darbą naktinėse pamainose. Žiūrovai sekė aktorius, atliekančius scenoje savo vaidmenis, bet neturėjo

(Nukelta į 8 pusl.)

MES ATLIEKAM . . .
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORČIUKIŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

STEBĖJO BANDYMUS

Atominės Energijos Komisijos pirmininkas Lewis Strauss pereitą savaitę grįžo iš Pacifiko, kur jis stebėjo baisiųjų vandenilio bombų sprogdinimą.

Kas Mums Rašoma

Gana Mus Mulkinti

Kanadoje turime tris lietuvių kalba leidžiamus laikraščius. Du jų sielojasi Lietuvos reikalais, rūpinasi jos išvadavimu iš svetimųjų jungo, o tretysis, "Liaudies Balsas," kaip ir Amerikos "Laisvė" su "Vilnimi," susirietęs garbina Maskvą.

Jis pradėjo eiti prieš 20 metų, kada Kanados kraštą slėgė sunkus ūkinis atoslūgis, kada nebuvo darbų ir kasdieninės duonos, o krašto valdžia nesiskubino ateiti darbo žmogui į pagalbą, gi kiti vietos laikraščiai slėpė tikrąją padėtį apšaukdami darbo negaunančius žmones tinginiais, nenuoramomis.

Bedarbių eilėse ypač daug buvo dar nesenai atvykusių įvairių tautų ir profesijų žmonių. Štai tada juos užtariantieji laikraščiai ir turėjo didelio pasisekimo. Toks buvo ir "Liaudies Balso" pirmtakūnas—"Darbininkų žodis." Ir jis peikė tada čionykščią tvarką ir gyrė Rusiją teigdamas, kad ten darbininkai turi laisvę ir gražų gyvenimą. Daug kas jam ir patikėjo. Bet metai bėgo. Paaiškėjo ir tikrasis Rusijoj sukurtasis "rojus." Daugelis prasiblaivė, bet dar yra ir šiandien tautiečių, kurie tebeskaito "Liaudies Balsą" ir tebetiki jo pučiamoms migloms. Tačiau jo skaitytojų tarpe yra gal dar daugiau tokių, kurie jį skaito iš papratimo arba skųsdamiesi, kad, girdi, kiti vietiniai laikraščiai tik davatkoms tetinka skaityti.

Tokiems aš noriu pasakyti: Gėda tik dėl įpratimo skaityti laikraštį, giriantį tuos, kurie mūsų kraštą terioja, mūsų brolius ir seses be pasigailėjimo kankina Sibiro katorgoj, kurie nori išnaikinti visą mūsų tautą. Neturi pagrindo ir antrasis pasiteisinimas, nes, jei nepatinka Kanadoj leidžiami lietuvių laikraščiai, tai išsirašykite iš Amerikos "Keleivį" ar "Naujienas," kurie duoda daug žinių ir iš Kanados gyvenimo ir čia plačiai skaitomi. Juose rasite teisingai nušviestą ne tik čionykštį, bet ir Lietuvos gyvenimą.

Turime Kanados Lietuvių Sūnų ir Dukterų ir Montrealio Sūnų ir Dukterų savitarpinės pašalpos draugijas, kurioms priklauso apie 1,000 narių. Daugumas tų narių yra demokratiškai nusiteikę ir nieko bendra neturi su Maskvos pakalikais. Jie todėl turėtų susirinkimuose nutarti, kad draugijos atsiribotų nuo "Liaudies Balso" ir iš visų valdybų išvaryti Maskvos armonika grojančius.

Tai padarius tų draugijų durys būtų atidarytos naujiesiems ateiviams ir tuo būdu jos susilauktų naujų jaunų jėgų.

Gana jau mus mulkino Maskvos davatkos. Susipraskime ir parodykime joms priklausomą vietą.

LAISVĖS MYLĖTOJAS.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

RYTŲ PASAKOS, viena geriausiųjų ir įdomiausiųjų mūsų žymaus klasiko Vinco Krėvės knygų. Išleido chicagiškė knygų leidykla Terra, 748 W. 33rd Street, Chicago, Ill. Viršelį piešė dail. Romas Viesulas. Knyga gaunama "Keleivio" įstaigoje. Kaina $2.50.

Šioje knygoje yra penkios pasakos - apysakos. Pasakoms turinys pasirinktas iš Indijos, Persijos ir Arabų kraštų tautų mitologijos, gyvenimo ir folkloro. Visos pasakos įdomios ir savo turiniu, ir puikiu pasakojamų dalykų pažinimu, ir giliu prasmingumu, sprendžiant klausimus ir paslaptis, būdingas Rytų tautoms ir jų mąstysenai. Knyga priklauso Vinco Krėvės jaunystės kūrybai, nuotaikomis artima žymiesiems veikalams Šarūnui ir Skirgailai, kur mūsų senasis Krėvė jaunas, audringas, maištingas ir neramus, ar tai papasakodamas apie dievus, ar apie žmones. Klasikinė forma, puikus stilius, o ypač didelis pasakotojo talentas yra vertybės, dėl kurių ši knyga pati rimčiausia ir įdomiausia iš pasirodžiusių knygų, miela ir pasakas mėgstančiam jaunimui, ir senimui, ieškančiam vertingos ir rimtos knygos.

—:—

TECHNIKOS ŽODIS, 1954 m. Nr. 1 (30), lietuvių inžinierių ir architektų žurnalas. Red. adresas: K. Burba, 1023 N. Keystone Ave., Chicago 51, Ill.

KĄ SIŪLO VAKARŲ KOMITETAS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje aukščiausiais pareigūnais siūlomi rinkti šie asmenys: W. F. Laukaitis pirmininku, P. Dargis vicepirmininku, E. Mikužiūtė sekretoriu, K. Gugis iždininku, J. Arlauskas ir S. Briedis iždo globėjais, Dr. P. Zalatorius daktaru kvotėju.

Amerikos žemės ūkio pajamų 1953 metais buvo $20,466,000,000, o visų kitų $259,099,000,000.

Šių metų kalendorių baigiame parduoti. Paskubėkite nusipirkti. Kaina tik 50 centų.

"NEĮTIKĖTINA"

Krašto gynimo sekretorius Charles E. Wilson pasakojo spaudos atstovams apie vandenilio bombos galingumą ir sakė, kad jos galybė yra "neįtikėtina."

JUOKAI

Įgimtas Vadas

Maža Marytė kartą parsivedė namo maišytos veislės šuniuką, kuris jai atrodė labai gražus, bet jos mama buvo kitos nuomonės ir šuniuko nenorėjo laikyti. Marytė vis įrodinėjo motinai šuniuko geras savybes ir kartą ji pasijuto turinti labai svarbų įrodymą.

Kai grįžusi iš mokyklos ji pamatė kieme lakstantį šuniuką net kelių kalyčių lydimą, ji įbėgo į kambarį ir šaukė:

—Mamyte, eikš prie lango! Pažiūrėk, mūsų šuniukas yra įgimtas vadas.

Panašūs Ūsai

"Ko tamsta taip žiūri į mane?" klausia požeminiam traukiny sėdįs vyras, pakėlęs galvą į prieš jį stovintį kitą vyrą, kuriam nebuvo kur sėsti.

"Atsiprašau," pasigirdi atsakymas; "man atrodo, kad jeigu ne ūsai, tai tamsta būtum labai panašus į mano žmoną."

"Ūsai? Juk aš neturiu ūsų."

"Aš tą matau. Bet mano žmona turi."

Bijo, kad Dantys Neišduotų

Dantų gydytojo žmona, užklausta buse sutiktos kaimynės, kur ji važiuoja, atsakė, kad pas dantų gydytoją.

"Kaip tai, kaiminkėle, ar tai savo vyru nepasitiki? O aš maniau, kad jis yra puikus dantų gydytojas."

"Žinoma . . . bet, matai,"—ir užklaustoji net paraudo,—"sako, kad galima atspėti arklio amžių pažiūrėjus į jo dantis. Aš dabar turiu 50 metų, o mano vyras mano, kad tik 40."

Kaip Jos Renkasi Gydytoją

Dvi gražiai apsirengusios moterys įėjo į New Yorko medicinos akademijos knygyną ir paprašė keleto žymių New Yorko daktarų paveikslų. Knygyno vedėjui atnešus prašytas fotografijas, viešnios ilgai jas ir šiaip ir taip vartė, lyg studijuodamos jų savybes. Pagaliau viena, atsisukusi į savo draugę, drąsiai pareiškė:

"Man šis atrodo gražiausias. Aš pas jį ir eisiu."

Iš kiekvienų 4 amerikiečių vienas nėra matęs nei Atlanto, nei Ramiojo vandenyno.

Korejos kare buvo sužeista 111,512 Amerikos karių, o nelaiminguose eismo įvykiuose Amerikoj per 1952 metus sužeista 1,350,000.

Maikio ir Tėvo Kraitis

Mūsų skaitytojai, atsinaujindami prenumeratas ir užsisakydami kalendorių, prisiuntė Maikiui su Tėvu dovanų.

V. Valentine iš Ansonia, Conn., prisiuntė $3.

Po $2.50 prisiuntė: J. Bieliauskas, Toronto, Ont., Canada, ir P. Simanavičius, Lacombe, Alta., Canada.

Po $1.50 prisiuntė: J. Grushas, Chicago, Ill.; Mrs. J. Jenkins, Celeveland, Ohio; J. Ambrosas, Montreal, Canada, ir Mrs. B. Pocius, Montreal, Canada.

Po $1 prisiuntė: P. Laiman, Detroit, Mich.; Lithuanian Social Club, Manchester, Conn.; P. Macys, Woodhaven, N. Y.; Frank Petrėnas, Brooklyn, N. Y.; V. Wast, Akron, Ohio; Mrs. A. Stockus, Montello, Mass.; M. Rezgaitis, Brooklyn, N. Y.; Mrs. Bajerčienė, Boston, Mass.; J. Sakavičius, Lawrence, Mass.; W. Butman, Avon, Conn.; J. Miller, Lugerville, Wis.; P. Budreika, Verdun, Canada; D. Shaknaitis, Union City, Conn.; J. Vilkas, Baltimore, Md.; J. M. Kudžius, Detroit, Mich.; B. Shivok, Detroit, Mich.; Mrs. E. Bennett, Chicago, Ill.; S. Rakauskas, Chicago, Ill.; R. Poplauski, Pittsburgh, Pa.

Po 50c prisiuntė: A. Kėkštas, Great Neck, N. Y.; K. Variakojis, Detroit, Mich.; Mrs. Mary Subačius, Kingston, Pa.; Geo. Bužas, Lynn, Mass.; W. Bružas, Ft. William, Canada; Mrs. Alanskas, Rosemont, Montreal, Canada; V. Venslovas, Union City, Conn.; M. Arison, Stratford, Conn.; A. Miller, Brooklyn, N. Y.; J. Sherman, Hot Springs, Ark.; W. Reder, Bridgeport, Conn.; J. Andrew, Oakland, Calif.; S. Tolvaiša, Sudbury, Ont., Canada; K. Mikeliūnas, Worcester, Mass.; Mrs. B. Lang, Baltimore, Md.; J. Sakalauskas, South Boston, Mass.; J. Kazlauskas, Charlestone, Me.; M. Komer, Allen, Mich.; D. Shesnicky, New Toronto, Canada; J. Raižis, Cranston, R. I.; Mrs. M. Sterling, Chicago, Ill.; J. Umaras, Detroit, Mich.; T. Norkus, Trenton, Mich.; Mrs. Mary Miles, Walpole, Mass.; S. Kondrat, Elizabeth, N. J.; A. Petronis, Manchester, Conn.; A. Dugis, Alberta, Canada; J. Gudaitis, Cleveland, Ohio; P. Vainauskas, Detroit, Mich.; A. Garbauskas, Georgetown, Ill.; J. Stankevičius, Racine, Wis.; J. Jukonis, Montreal, Canada; A. Kačergis, Montreal, Canada; P. Paškauskas, Detroit, Mich.; P. Norwich, Little Falls, N. Y.; A. Versinskis, Montreal, Canada; M. Gallinat, Bethalto, Ill.; M. Barkauskas, Oakville, Conn.; F. Dominas, Windsor, Canada; B. Jasiūnas, Easthampton, N. Y.; P. Bogden, Springfield, Ill.; J. Gavėnia, Chicago, Ill.; Miss L. Vendelis, Chicago, Ill.; F. Baress, W. Hanover, Mass.; A. Norbut, Hartford, Conn.

F. Inczauskis iš Bruce, Wis., prisiuntė $25c.

Visiems, atsiuntusiems laikraščiui aukų, tariame nuoširdų ačiū.

Administracija.

DYKAI IŠBANDYMAS
nuo
Reumatiškų Skausmų Arthritis

Jei dar niekad nevartojot ROSSE TABS nuo Raumeninių skausmų, tankiai susijusių su Reumatizmu, Arthritis ir Neuritis, tai kodėl nepabandyti juos ŠIANDIEN musų išlaidomis? Vartojamos tukstančių virš 30 metų.

DYKAI SKAITYTOJAMS ŠIO LAIKRAŠČIO

Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Daleiskite atsiųsti jums siutinį 24 TABLETS DYKAI. Jei ne pilnai busite patenkintas gauname pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai jus nebusite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nei vieno cento. NESIŲSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai į:

Rosse Products Co., Dept. X-9
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

PARDUODU FARMĄ

Parduodu farmą: 12 akrų dirbamos žemės, 8 akrai miško, 5 kambarių namas, su elektra ir miesto vandeniu, viena karvė, daržinė, šienui traktorius ir kt. mašinos. Tik 2 mylios nuo Bridgewater, Mass. Rašykit: (14)

Mrs. L. A. Turski
143 Curve St.
Bridgewater, Mass.

Greita Pagalba

Ar jusų kojos dega, niežti, skauda? Vartok ZALB ir vėl šypsokis. Taip pat gelbsti suminkštinti sauspusles (kornus) ir nuospaudas. Septynios aktingos vaistų dalys suteikia greitą pagalbą. Prisiusk $1 (C.O.D. nesiunčiam). Pasiuntimą apmokam.

Bridgefield Drug Co., Dept. 6, 461 Gregory St., Bridgeport, Conn.

BIBLIJOS TYRINĖTOJŲ GARSINIMAS (19)

PAVOJINGI LAIKAI

Savo tikslų įvykdymui Dievas turi nustatytus laikus ir valandas. Buvo laikai kurio esamojo laiko įvykiai turėjo būti parašyti Biblijoje kaipo pranašystės, bet turėjo ateiti laikas, kurio parašytos pranašystės turėjo pasidaryti suprantamos ir kuomet jos turi išsipildyti. Juo arčiau prisiartiname prie tų laikų, tuo aiškiau galime suprasti pranašystes. Vienok yra parašyta, kad "bedieviai nesupras," net ir tuomet kai išpranašaujamieji dalykai įvyks jų akyse. Mes skelbiame kad daugelio pranašystės įvyksta mūsų dienose,, bet abelnai žmonės nežino ir nežinos iki pat galutino žemės ir dangaus pajudinimo, apie kurį rašė šv. Povilas: "Dar kartą aš pajudinsiu ne tik žemę, bet ir dangų"—žydams 12:26.

Šis galutinas ir pagrindinis žemės pajudinimas pabudins apsnudusią žmoniją, kad suprastų ir pažintų Viešpaties veikalus, ir pasekmėse visos žemės giminės bus palaimintos. Pranašas Danielis pasakė, kad "pabaigos laiku," "žinojimas padangės" ir "išmintingieji supras." (Danielio 12:4, 10.) Anot Šventojo Rašto išmintingais vadinami tie, kurie pažįsta Dievą ir pasitiki Juo, tiki Jo pranašystėms ir klauso Dievo ir Jo Sūnaus Jėzaus Kristaus įsakymų.

Esamojo laiko surėdymo visai nebus galima pataisyti (1) dėlto, kad jo amžius pasibaigė ir dėlto, kad jis neatitinka naujajai gadynei; (2) dėl to, kad mokslumas ir žinojimas padaugėjo; (3) dėlto, kad žmonės patyrė, kad kunigija savo klaidomis apakino ir gąsdinimu lyg pančiais surišo minias ir dėlto visas religinis mokslas bus laikomas paniekoje ir priskaitomas prie "nedorų žmonių išmislų ir klaidų."

Visa tai yra "pasaulio pabaigos" arba "paskutinių dienų" ženklai. Apaštalas Povilas pasakė: "Tai žinok, kad paskutinėse dienose ateis pavojingų laikų; nes žmonės bus savymeiliai, godūs saugyros . . . be meilės . . . labiau mėgstą gėrius (teatrus, kozyravimą, girtuokliavimą ir t. p.) kaip Dievą, turį, tiesa, namaldumo išvaizdą, bet užginčiją Jo valią."—2 Tim. 3:1-5.

(Bus daugiau)

Mylintieji tiesą, literaturos gausite veltui, kreipkitės:
LITHUANIAN BIBLE STUDENTS ASSOCIATION
3444 S. Lituanica Avenue
Chicago 8, Ill.

GERA PROGA

Kas nori gyventi ant farmos? Dirbti nereikia, sąlygos geros. Kreiptis: (14)

Joseph Baltrunas
240 E. 14th St., New York 3, N. Y.

Lietuvių Susirinkimai

Kas gyvena Miami, Floridoj, arba ją aplanko, neužmirškit aplankyti Lietuvių Susirinkimo. Galima kiekvieną dieną. Įžanga nemokama. Pamokslininkas D. Diskevičius. (23)
543 N. W. 8th St.
Miami, Fla.

Tikinčiųjų Kalėjimai

Kristaus kaliniai šviesoje, Epez. 3:1.

Tamsos kaliniai tamsoje, Job. 24:16-17.

Kristaus kalėjime yra gana vietos.

Tamsos kalėjimai pilni su kaupu. Kristaus kaliniai džiaugiasi su Tiesa. Tamsos kaliniai bijo šviesos.

Kam neaišku, paaiškinsiu veltui. Rašyk: (17)

Alik Armin
3444 Mass. St.
Gary, Ind.

PAGALBA

Jeigu turi gerklėje skaudėjimus ir jautiesi, kad kas negerai su gerkle, arba turi vidurių atsikartojančius skausmus, uždegimus, karščiavimus ir šalčius viduriuose ir jautiesi sergantis arba patrukęs, tai gal but jums reikia Virginijos Gyvatių Šaknelių. Šitos šaknelės kamparu kvepia ir yra galinga gyduolė. Kainuoja $12.00 už svarą. Jei prisiųsi $3.00, tai mes prisiusime jums kvoterį svaro tų šaknelių.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite proga.

APDRAUDA Suisivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės jums ir jusų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Vietinės Žinios

PENKTADIENĮ ĮVYKS SVARBUS PASITARIMAS

LDD 21 kuopos sumanymu, šį penktadienį, balandžio 9 d., 8 val. vakaro, Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose, 368 Broadway, So. Bostone kviečiamas draugijų atstovų pasitarimas spaudos atgavimo sukakties minėjimo reikalu. Draugijoms yra pasiųsti kvietimai, bet jei kuri jų per klaidą nebus jo gavusi, prašoma taip pat dalyvauti.

Mus Laukia Didelio Smuikininko Koncertas

Čia Amerikoj turime įvairių šakų žymių menininkų, bet didelio smuikininko neturėjome. Dabar turime ir jį. Tai Izidorius Vasiliūnas, kuris nesenai atvyko iš Kolombijos į Bostoną ir balandžio 19 d. (pirmadienį), 8 val. vakao, So. Bostono Municipal Hall gros savo pirmąjį koncertą. Nepraleiskime progos išgirsti tą mūsų žymųjį smuikininką. Bilietas tik $1.

Knygnešiai, Atsiliepkite!

Šiuo prašomi visi Bostone ir apylinkėj gyvenantieji knygnešiai pranešti savo adresus "Keleivio" redakcijai. Būsime dėkingi ir tiems, kurie žinodami savo pažįstamą knygnešį, praneš jo adresą. Prašome atsiliepti ir tuos, kurie patys knygų nenešė, bet su knygnešiais bendravo ir apie juos ką nors žino.

Dėmesio! Dėmesio!

Balandžio 11 d., 11 val. ryto, Verbų sekmadieni, So. Bostono Evangelijos Surinkimas E. 4th ir Atlantic St. maldos name ruošia giesmių šventę. Programoje mišraus ir moterų choro ir duetų giesmės.

Visi yra maloniai kviečiami atsilankyti. Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami. Įėjimas laisvas.

Choro Vedėja.

Atsisakė nuo Premijos

J. Liūdžius iš Cleveland, Ohio, laimėjęs LDD vajaus komisijos paskelbto rašinių konkurso premiją $12.50, atsisakė ją paimti ir, prie tos sumos pridėjęs $1.50, taigi viso $14, atidavė LDD "Darbo" leidimo fondui sustiprinti.

Priėmė Bostono Biudžetą

Miesto taryba priėmė miesto biudžetą $100,437,-774. Šiemet jis yra $482,-617 mažesnis kaip pernai, bet nepilnojamojo turto savininkai gali nesitikėti, kad jiems mokestis bus sumažintas.

Kortų Vakaras Pavyko

LDD 21 kuopos balandžio 3 d. suruoštas kortų vakaras pavyko. Susirinko pilna Dorchesterio klubo salė. Buvo svečių net iš Brocktono ir Norwoodo. Geriausi lošėjai gavo vertingų dovanų.

GEGUŽĖS 30 DIENĄ MATYSIME SIMONAITĮ

Žymus Mažosios Lietuvos lietuvių veikėjas Edmundas Simonaitis jau atvyko į Kanadą ir pradėjo kelionę po lietuvių kolonijas laikydamas pranešimus. Bostone jis bus gegužės 30 dieną.

KĄ MOTERYS PAJĖGIA

Balandžio 4 d. T. M. Draugijos skyrius surengė vakarienę, kurios pelnas skiriamas Dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijai išleisti.

Susirinko nelabai gausus, bet malonus būrys svečių, kurie buvo pavaišinti daugiau negu iki soties. Galėjai valgyti ką norėjai: pasnikauji—skusk silkes, varškėčius, patinka kiaulė—kirsk dešras.

Dvasią pakuteno solistė V. Barmienė. Vakarą pradėjo A. Januškevičienė, paprašiusi Čaplikienę toliau vadovauti.

Kaip matote, Sruogienė rašo istoriją, Januškevičienė su Čaplikiene komanduoja salėj, Tumavičienė virtuvėj, o sceną užėmė Barmienė. Visur moterys! Teisybė, prof. I. Končius gražiai kalbėjo apie Simaną Daukantą, bet pats sakosi tą padaręs valdybos įsakytas (o valdyboj daug moterų): Januškevičius, Čapliko padedamas, vaišino bare krupniku savo "viršininkių" įsakyti. Kas įsakė muz. J. Gaideliui akompanuoti Barmienei, aš nežinau, bet neabejotina, kad ir jis šį kartą vykdė kurios nors leidės įsakymą.

Ir po visa to sakyk tu, žmogau, kad pasaulį ne moterys valdo!

Rep.

Šantvaro Paskaita Jaunimui

Akademinio skautų sąjūdžio Bostono skyrius rengia jaunimui poeto Stasio Santvaro pašnekesį apie lietuvių literatūrą. Pašnekesio tema apims pomaironinę literatūrą. Bostono jaunimas nuoširdžiai kviečiamas apsilankyti ir susipažinti su to laikotarpio lietuvių literatūros žymesniais veidais ir srovėmis.

Paskaita įvyks balandžio 11 d. (sekmadienį), 3 val. popiet, Tautos Namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone. Įėjimas laisvas.

Dar Apie Joną A. Rudį

Pereitą savaitę rašėme apie seną legionierių veikėją Joną A. Rudį Belmonte, Mass., mūsų laikraščio ištikimą skaitytoją per daugelį metų. Deja, nepaminėjome, kad ne tik pats Jonas, bet ir jo žmona Veronika Rudis taip pat yra darbšti legionierių veikėja ir aktingai darbuojasi Waverly veteranų posto (WFV) ir S. Dariaus legionierių posto So. Bostone moterų (Women's Auxiliary) skyriuose. Pats Jonas A. Rudis nesenai minėjo 50 metų atkeliavimo į Ameriką sukaktuves ir rengiasi minėti savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktuves.

WORCESTER, MASS.

Paminėjo Spaudos Atgavimo Sukaktį

Lietuvių Bendruomenės rūpesčiu kovo 28 d. gražiai paminėta spaudos atgavimo 50 metų sukaktis. Prof. Vaclovas Biržiška laikė paskaitą. Meninę dalį išpildė Snarskio vadovaujamas choras. Skautės suvaidino vaizdelį iš spaudos draudimo laikų. Dar buvo deklamacijų (R. Dabrilaitė, E. ir J. Pauliukonytės) ir solo dainų (J. Aukštutytė).

Kryžiaus Karas Vėžiui

Kovai su vėžiu draugija numato šiais metais surinkti Massachusetts valstijoje $710,000, o visoj Amerikoj 20 milionų. Balandžio mėnesį ji skelbia vajų toms lėšoms surinkti.

"Laisvės Varpo" Valdyba

Kovo 28 d. "Laisvės Varpo" radijo komitetas buvo sukvietęs organizacijų atstovų susirinkimą, kuris išrinko "Laisvės Varpo" radijo valdybą. Joje yra šie asmenys: pirm. ir programos vedėjas Petras Viščinis, vicepirm. K. Jurgeliūnas ir A. Chaplikas, sekr. J. Gedmintas, fin. sekr. Albinas Barulis, ižd. A. Strumskis.

Be to didesnėse lietuvių kolonijose išrinkti įgaliotiniai, į kuriuos galima kreiptis radijo reikalais: South Bostone—J. Tuinila, J. Arlauskas ir J. Lekys; Worcestery—J. Krasinskas, J. Pupka, J. Dvareckas ir J. Šalaviejus; Norwoode—J. M. Pechulis, Lawrence—adv. J. Stundzia, Lowellyje—V. Kopeckas, Brocktone—P. Vaičiūnas.

Be šitų įgaliotinių, aišku, galima kreiptis stačiai į programos vedėją P. Viščinį, 31 Bunker Ave., Brockton, Mass., tel. BRrockton 8-1159-R.

Radijo programai išlaikyti reikalingi rėmėjai. Jų aukos bus skelbiamos per radiją ir spaudoje. Kam rūpi lietuvybės išlaikymas, mūsų tautiniai, kultūriniai reikalai, kviečiami stoti į "Laisvės Varpo" rėmėjų eiles.

—J. G.

AUKA ALT'AI

Per "Keleivį" aukojo Amerikos Lietuvių Tarybai: J. Baginskas iš Bridgewater, Mass., $2, W. Andriūnas iš Dorchester, Mass., $5 ir A. Želaitis iš Lincoln, N. H., $2.

Pinigai pasiųsti ALT centrui Chicagoje.

Bostono Vyrų Choras Dainuoja Worcestery

Worcesterio Meno Mėgėjų Ratelis balandžio 24 d. rengia Bostono vyrų choro koncertą.

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ PUIKI WHIST PARTY

Dorchesterio Lietuvių Moterų Klubas šį šeštadienį, balandžio 10 d. rengia puikų kortų vakarą Dorchesterio Lietuvių Piliečių Klubo patalpose, 1810 Dorchester Ave., Dorchestery. Pradžia 7:30 val. vakaro. Parengime bus labai gražių dovanų ir užkandžių. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Komitetas.

Atskiras L. Enciklopedijos Tomas Lietuvai

Jau turime du Lietuvių Enciklopedijos tomus, o trečias spaudoje. Pakvietus prof. Dr. Puziną redakcijon, dabar vienu kartu bus ruošiami spaudai du tomu. Sumanyta jau dabar pradėti ruošti tomą, kuris prasidėtų raidėmis "Lie" ir į kurį, vadinasi, galėtų būti sudėta svarbiausia Lietuvą liečianti medžiaga. Tas tomas pavedamas paruošti Dr. V. Maciūnui.

Šitas sumanymas gal patenkins ir tuos, kurie buvo šalininkai mažesnės enciklopedijos, apimančios tik Lietuvą liečiančius dalykus.

KO ŽIŪROVAI NEMATĖ

(Atkelta iš 7 pusl.)

progos išgirsti tų aktorių pokalbių prieš išeinant į sceną: "Ar tu jaudiniesi?" "Visiškai ne. O tu bijai?" "Hi, ko man bijoti? Juokai, bijoti . . ." Tuo tarpu tų pokalbininkų šypsniai ir balso intonacija aiškiausiai išduodavo į kartuves vedamo žmogaus jausmus. Žiūrovai nematė A. Gustaitienės ir jos pagrindinio pagelbininko H. Kučinsko triuso, rūpesčio ir kantrybės iš būrio scenos mėgėjų suklijuoti darnų, vieningą junginį, pajėgiantį sudaryti žiūrovams tikrojo, meniško spektaklio įspūdį ir nuotaiką.

Bet spektaklio vadovų ir aktorių pastangos būtų likę tikrai tik tuščiomis pastangomis, jeigu nebūtų buvę "juodosios" rankos, kuri sudarė sąlygas "Tuščioms Pastangoms" išvysti rampos šviesą. O toji "juodoji" ranka, atliekanti pačius sunkiausius ir iš tiesų juodžiausius darbus yra humoristas Antanas Gustaitis. Po "Tuščių Pastangų" spektaklio vaidintojams pagerbti vakarienėje A. Gustaitis galutinai kiekvieną įtiko, kad jis yra tikrų tikriausias humoristas. Su poros pasišventusių vyrų pagalba po spektaklio sutvarkęs dekoracijas ir visus vaidinimui reikalingus daiktus ir į tą vakarienę atvykęs beveik jai baigiantis, jis drožia padėkos žodį visiems tiems, kurie jam sudarė sąlygas ištisas savaites nedamiegoti, neturėti laiko pavalgyti ir dirbti per tą laiką taip, kaip retas sunkiausius darbus dirbąs darbininkas. Net jo bendradarbis Henrikas Kačinskas laike "Tuščių Pastangų" generalinės repeticijos pasakė: "Antanai, tu ne Gustaitis, tu esi Antanas Ursus." Iš tiesų, taip sunkiai ir ištvermingai tegalėjo kovoti "Quo Vadis" filmoje matytas stipruolis Ursus, ir taip sunkiai bei ištvermingai tegalėjo dirbti humoristas Antanas Gustaitis.

Visų iki šiol Bostone buvusių spektaklių ("Atžalyno," "Indranų," "Tuščių Pastangų") paruošiamuosius ir pagrindinius juodžiausius darbus atliko jis. Jeigu dar vienas ar pora panašių parengimų, aš esu tikras, jam bus uždarytos jo pažįstamų ir bičiulių namų durys. Ir kaipgi ne? Kur tik jis įsisuks, vis ką nors "iškaulys." Susirinko vieną vakarą grupelė aktorių pas inž. Čapliką įkalbėti gabalėlį vaidinimo į plokšteles radijo pusvalandžiui. Šeimininkai priėmė juos salone, kuris apstatytas minkštais baldais. Gustaitis atsisveikindamas jau "atakuoja" šeimininką: girdi, būk malonus, paskolink mūsų ruošiamam vaidinimui vieną kitą šitame salone esamą sofkutę. Ką gi, paskolino.

Susirenka į repeticiją aktoriai, o vieno trūksta: susižeidė darbovietėje stuburkaulį. "Jūs repetuokite," sako Gustaitis, "o aš pažiūrėsiu." Ir netrukus jis atsiveda naują vaidintoją. Argi to vaidintojo žmona būtų įsileidusi tą "juodąją" ranką į namus, jeigu būtų iš anksto žinojusi, kad ji ištisoms savaitėms ištemps jos vyrą iš namų? Paskolintus baldus reikia juk atgabenti į salę, kurioje bus vaidinimas. Gustaitis bėga pas vieną lietuvį, turintį sunkvežimį, bėga pas antrą, pas trečią, bet šie jau iš anksčiau jį pažįsta ir randa rimtų priežasčių atsisakyti paskolinti. Nėra išeities. Bet jis atsimena dar vieną lietuvį, kurio nebuvo "atakavęs." Nueina ir iškaulija. Padėkoja skuba į salę. Čia vėl visokių darbų ir po viso to klampoja į namus, vos-vos vilkdamas kojas. Ir taip per dienų dienas.

Viso to žiūrovai nematė ir jiems tatai nejdomu. Bet tenka pagalvoti, kad vienas žmogus visą laiką negali dirbti už keletą. Reikalinga pagalba: savanoriška arba samdyta, jeigu, žinoma, Bostono ir apylinkės lietuviai nori turėti teatrą. Dabar tas teatras, Bostono Lietuvių Meno Sambūris, yra, bet jis pakriks, jeigu pati visuomenė neateis jam į pagalbą. Tam Sambūriui nereikalingos piniginės aukos, jam reikalingos lietuviškos širdys ir rankos; jam reikalinga lietuviška globa.

Ir vaizduojuosi: susirinko visų lietuviškų organizacijų bei draugijų atstovų susirinkimas ir tame susirinkime tie atstovai nutarė paimti Bostono Lietuvių Dramos Sambūrį savo globon ir juo visokeriopai, kaip jų globotiniu, rūpintis. Tuo būdu ir lietuviško teatro klausimas būtų išspręstas ilgam laikui: Sambūrio dalyviai aukosis kartu su režisiere, neatsisakys jam talkininkauti ir mūsų didysis scenos meisteris Henrikas Kačinskas, nebejaus nebepakeliamo nuovargio Antanas Ursus-Gustaitis.

Mieli žiūrovai, Bostono lietuviškų draugijų ir organizacijų nariai ir valdybos, jūsų rankose ir valioje yra lietuviško teatro likimas ir atetis Bostone. Aš, neturėdamas įgaliojimų, savavališkai atidengiau spektaklio žiūrovams kai kurias Dramos Sambūrio užkulisines vietas, o galutiną žodį tarti palieku organizuotai lietuvių visuomenei.

J. Jašinskas.

LIETUVOS AIDŲ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais nuo 12:30 iki 1:00 valandos popiet iš stoties WBET, 1460 klc. Vedėjas: Povilas Lapėnas.

Biznio reikalais kreiptis šiuo adresu:

PAUL LAPENAS
119 Wrentham St., Dorchester
Tel. CO 5-5564

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

Ieškau

Ieškau Dr. Juozo Mešk ausko, gyvenančio Cambridge, Ohio.—Kazys Šaltenis, 5 Hesster Terr., Dorchester, Mass.

Reikalingas Virėjas

Lietuviškam restoranui reikalingas geras, patyręs virėjas. Kreiptis raštu ar asmeniškai į savininką: Strand Cafe, 374 Broadway, South Bostone.

BUTAS NUOMAI

4 kambarių šviesus butas trečiame aukšte išnuomuojamas tuoj pat. 573 E. Second Street. So. Bostone. Savininkai gyvena apačioj. Yra aisbaksis ir pečius. Apžiūrėti bet kokiu laiku. (14)

PARDUODAMAS RESTORANAS

su pilnu likerių 7 dienų laisniu

dėl savininko nesveikatos. Kreiptis 12-1 val. Pranas Ramanauskas, 1118 Washington St., Norwood, Mass. Tel. NOrwood 7-0064.

PARDUODAMI NAMAI

Pigiai parduodu 3-jų šeimų namą (11 kambarių) su visais baldais. Baltos sinkos, showers ir kiti patogumai. Geros pajamos. Kreiptis: Mrs. A. Palubinskis
177 H St.
So. Boston 27, Mass.
(14)

Parduodu Krautuvę

Cambridge parduodu mėsos ir daržovių krautuvę, yra ir icecream'o. Gera vieta, geras biznis, pajamų apie $800 per savaite. Daug prekių. Kaina tik $2,500. Rendos $30 per mėnesį. (17)
574 Cambridge St., Cambridge, Mass.
Tel. EL 4-3783.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMĖS

Už $12 per metus gausi ligoje $25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreiptis į:
BRONIS KONTRIM
598 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2482

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDA

Populiariškos Radio Programos

Sekmadienio rytais nuo 11 iki 11:30 iš stoties WHIL, 1430 klc.

Biznio reikalais kreiptis į **M. Plutą, 1422 Columbia Rd.,** So. Boston, tel. SO 8-3657; arba į **St. Butkų, 28 Thelma Rd., Dorchester, tel. AV 2-3531.**

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SO 8-1320

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.
Savininkas A. J. Alekna
628 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas SO 8-4148
Benjamin Moore Malevos
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. SO 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. PA 7-0402-M

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja veliausios konstrukcijos
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. SO 8-2805
DAKTARAS
J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS
Valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dieną
447 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.

Lietuviška Aptieka
Savininkas H. CABIT
100 Dorchester Street
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SO 8-4149
Turim visokių vaistų. Siunčiam net Europon. Kalbam lietuviškai. Patarnavimas mandagus; kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

VAISTAS "AZIVA"
1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.
2—Vaistas nuo atdarų žaizdų—mostis.
3—Akių vaistas.
4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirštams, tarpupirštėms ir papirštėms.
5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.
6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.
Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį $2. Pinigai, čekis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (4-5)
Joseph Machinskas
295 Silver Street
South Boston 27, Mass.

Cambridge $4900
4 butų namas prie Central Sq. $5,200 banko 4% morgičius. Skambinti HA 6-1431. Vakarais DE 3-4713 R.

7 Kambarių Tuščias Namas
Dabar Taisomas $8200
Naujas baltas pečius, elektros įtaisai, nesenas 4% banko morgičius $7100 sumai. Skambinti: HA 6-1431, vakarais DE 3-4713 R.

Maldene 6 Pataisyti Kambariai $4827
4% banko morgičius, puiki kaimynystė. Žemi taksai, tik 862 metams. Savininkas: LI 2-2101.

Pigiau Kaip Nuoma
$3 į mėnesį ir kiti 3 butai padengia visus nuošimčius, apdraudą, nuomatomus taksus ir apmoka VISAS išlaidas. Medforde. Geriausios vertybės už Bostono ribų. Savininkas: HA 6-1431.

5-8 Kambarių, 2 Karų, 2 Garu Šildymai, Porčiai
Pigūs taksai, bet Dorchesteryje. G. I. gali įmokėti tik $500, o skirtumą moka kaip nuomą. Savininkas: LI 2-2101, vakarais KE 6-1012.

Tuščias, 5 Kambarių Žemutiniame Dorchestery $38
$57.60 pajamų iš dviejų kitų butų kas mėnuo eina jums. Gerai pastatytas 3 šeimų namas šv. Petro parapijoj, yra puikiai sutvarkytas, atvėso gražiai, naujai maliavotas. G. I. arba kiti lengvomis sąlygomis. Skambinkit: HA 6-1431, vakarais: DE 3-4713 R. (16)